Azg
armenian daily

14 ՄԱՐՏ 2001 ՇՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 46 (2250)

Շվեյցարիայի խորհրդարանը մերժել է Ցեղասպանության ճանաչման բանաձևը, սակայն ընդունել է խնդրագիրը

ԲԵՌՆ, 13 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մարտի 13-ին Շվեյցարիայի խորհրդարանը քննարկել է Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչելու պատգամավոր Ժոզեֆ Զիսեադիսի ներկայացրած բանաձևը եւ վտարանդի թուրքերի «Միություն ընդդեմ ցեղասպանության» կազմակերպության խնդրագիրը: Ժնեւում ՄԱԿ-ի գրասենյակի ՀՀ մշտական ներկայացուցչությունից «Ազատություն» ռադիոկայանին հայտնել են, որ բանաձևը մերժվել է ձայների 73 դեմ եւ 70 կողմ հարաբերակցությամբ:

Մինչդեռ «Միություն ընդդեմ ցեղասպանության» կազմակերպության ներկայացրած խնդրագիրն ընդունվել է առանց առարկությունների, այսինքն ընդհանրապես չի քննարկվել: Խնդրագիրը կոչ է անում ճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը, ասորիների ու հույների զանգվածային ջարդերն ու տեղահանումները եւ պաշտպանել ներկայիս Թուրքիայի տարածքում բնակվող քրդերի իրավունքները: Հիշեցնենք, որ ժամանակին խնդրագիրը ներկայացվել է Անկարային ու մերժվել:

ԿԱՊ

Էլի աղմուկ ու խոսակցություն Արմենտելի շուրջ

Աղմո՞ւկ, բլե՞ֆ, շար կատա՞կ, թե՞ ... իրականություն

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՔՈՅԱՆ

OTE ընկերությունը գաղտնի բանակցություններ է վարում թուրքական հեռախոսային հաղորդակցության ընկերության Turk Telecom-ի հետ Արմենտելի իր 90 տոկոս մասնաբաժինը վերջինիս վաճառելու նպատակով: Երեկ այս տեղեկությունը տարածվել էր ինտերնետ ցանցով ու տպագրվել «Երկիր» օրաթերթում: Վերջինս, վկայակոչելով հունական «Կաթիմերինի» թերթը, ահազանգել էր, որ OTE-ն պատրաստվում է հեռանալ՝ փնտրելով Արմենտելի իր բաժինը գնող ներդնողին ու դրանով «շեփորելով հայկական նահանջ»: Որպես այդ աննախադեպ քայլի առիթ թերթը նշել էր հունական ընկերության խնդիրները Հայաստանում՝ կապված, ներդրումների հետ, նրա ֆինանսական «ընչահեղծությունը» բնակչության արտագաղթի (իմա՝ իր բաժանորդների) ու պարտքերի պատճառով: Հունական թերթն ակնարկել էր ՀՀ ռազմավարական հեռահաղորդակցության ոլորտը Թուրքիայի ձեռքն անցնելու պարագայում հնարավոր «իսլամական հեռախոսային հաղորդակցության ազդու աղեղի» մասին: Վերոհիշյալ մտահոգիչ տեղեկատվությունը ճշտելու նպատակով **«Ազգը»** դիմեց ՀՀ կապի եւ տրանսպորտի նախարարություն հետեւյալ հարցով՝ «Իրավունք ունի՞ արդյոք OTE-ն վաճառել իր բաժնեմասը՝ առանց ունենալու ՀՀ կառավարության համաձայնությունը»:

Տես ► էջ 3

Կիպրոսի խորհրդարանի նախագահը ժամանում է Երեւան

Հայաստանի ղեկավարության հետ հանդիպելու նպատակով վաղը Մոսկվայով Երեւան է ժամանում Կիպրոսի խորհրդարանի նախագահ Սպիրոս Կիպրիանուի գլխավորած պատվիրակությունը, **«Ազգ»**-ին հաղորդում է «Cyprus Weekly» շաբաթաթերթի խմբագիր Ջորջ Տեր-Բարթողը Նիկոսիայից: Հանդիպումների մեծ մասը նախատեսված է ուրբաթ օրվա համար, երբ հաջորդաբար Հայաստանի Ազգային ժողովի նախագահը, ՀՀ վարչապետը, արտգործնախարարը եւ վերջապես հանրապետության նախագահը խոսակցություններ կվարեն պրն Կիպրիանուի եւ նրան ուղեկցող անձանց հետ: Շաբաթ օրը նախատեսվում է Կիպրոսի խորհրդարանի նախագահի եւ պատվիրակության այցը Մայր աթոռ Ս. Էջմիածին, որտեղ նրանց կընդունի Ամենայն հայոց հայրապետ Գարեգին Բ կաթողիկոսը: Նույնը օրը պատվիրակությունը կայցելի նաեւ Ծիծեռնակաբերդի Մեծ եղեռնի հուշակոթող, որին կից թանգարանին կհանձնվի Կիպրոսի խորհրդարանի կողմից Հայոց ցեղասպանության մասին ընդունած բանաձեւի պատճենը: Հիշեցնենք, որ Կիպրոսը առաջին երկրներից մեկն է, որը ճանաչել է Մեծ եղեռնը այն ժամանակ, երբ երկրի նախագահն էր նույնինքն Սպիրոս Կիպրիանուն:

Ջորջ Տեր-Բարթողը տեղեկացնում է նաեւ, որ պատվիրակության կազմում են Կիպրոսի խորհրդարանում հայ համայնքի ներկայացուցիչ Պետրոս Գալայջյանը, խորհրդարանի տնօրեն Կոստաս Խրիստոֆորուն եւ Մոսկվայում Կիպրոսի դեսպան Պամբոս Յուանիդիսը:

Գեներալ-գնդապետ Կոնստանտին Տոցկին Հայաստանում

Այսօր առավոտյան աշխատանքային այցով Երեւան կժամանի Ռուսաստանի Դաշնության սահմանապահ դաշնային ծառայության (ՌԴ ՍԴԾ) տնօրեն գեներալ-գնդապետ Կոնստանտին Տոցկին:

ՌԴ սահմանապահ գերատեսչության ղեկավարը կհանդիպի ՀՀ նախագահի, վարչապետի, պաշտպանության ու ազգային անվտանգության նախարարների հետ, մեզ հայտնեց Հայաստանում ՌԴ ՍԴԾ օպերատիվ խմբի մամուլի ծառայության պետ, փոխգնդապետ Իվան Ժիրենկոն: Նրանց հետ նա կքննարկի սահմանի պահպանության գործում երկկողմանի համագործակցության հեռանկարները: Տնօրենի այցի նպատակներից է Հայաստանում ՌԴ ՍԴԾ գործունեության ֆինանսավորման հարցերի համաձայնեցումը, որը, միջկառավարական համաձայնագրին համապատասխան իրականացնում են հավասարապես ռուսաստանյան ու հայաստանյան կողմերը: Կստորագրվեն ծախսերի նախահաշիվը եւ աշխատանքային հանդիպման արձանագրությունը:

Գեներալ-գնդապետ Կոնստանտին Վասիլեւիչ Տոցկին բազմիցս այցելել է Հայաստան, վերջին անգամ՝ անցյալ տարի: Հայաստանում ՌԴ ՍԴԾ օպերատիվ խմբի կազմում են չորս սահմանապահ ջոկատներ՝ Գյումրիում, Արմավիրում, Արտաշատում ու Մեղրիում, ինչպես նաեւ առանձին անձնագրային վերահսկիչ կետը Երեւանի «Զվարթնոց» միջազգային օդանավակայանում: Այդ ուժերով ապահովվում է

Թուրքիայի ու Իրանի հետ Հայաստանի պետական սահմանի պահպանությունը: Ռուսաստանի սահմանապահ ներկայությունը Հայաստանում լիովին պահպանվել է ԽՍՀՄ ժամանակներից եւ հանրապետության տարածքում տեղակայված ռուսաստանյան ռազմականյանի հետ մեր երկրի անվտանգության համակարգի կարեւոր բաղադրամաս է: Ի տարբերություն ռազմականյանի, Հայաստանում ՌԴ ՍԴԾ օպերատիվ խմբում իրավունք ունեն ծառայելու հանրապետության քաղաքացիները:

ՏԻԳՐԱՆ ԱՎԼՈՅԱՆ
ՌՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակից
«Ազգի» համար

Մարզպետական փոփոխությո՞ւն

Երեկ կառավարությանը մոտիկ շրջանակներում համառ լուրեր էին շրջում, թե առաջիկա օրերին սպասվում է մարզպետի փոփոխություն Գավառում: Հավանաբար ներկայիս մարզպետ Վահագն Հակոբյանին կփոխարինի վարչապետին առընթեր վերահսկողության ծառայության պետի տեղակալ Արկադի Սարգսյանը: Պաշտոնական շրջանակներից մեզ չհաջողվեց ստույգ տեղեկություն ստանալ այս մասին:

ԱՅՑ

ԼՂ խնդրի կարգավորումը դրական հունում է

Իսպանիայի պետքարտուղարի հետ հանդիպման շրջանակներում նշում է Վ. Օսկանյանը

Երեկ ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը պաշտոնական այցով Երեւան ժամանած Իսպանիայի եվրոպական հարցերով պետքարտուղար Ռամոն դե Միգելի հետ համատեղ մամլո ասուլիսում նշեց, թե հյուրի հետ հանդիպության նախագահը, վարչապետն ու ինքն արդյունավետ հանդիպումներ են ունեցել: Իրենց զրույցը պրն Օսկանյանը համակարգեց երեք կետում. Հայաստան-Իսպանիա հարաբերությունների հնարավոր զարգացումներ, Հայաստան-Եվրամիություն հարաբերություններում վերջինիս անդամ Իսպանիայի աջակցությունն ու ներդրումը եւ երրորդ՝ մեր տարածաշրջանի խնդիրների, հատկապես ԼՂ խնդրի կարգավորման գործընթացի վերջին զարգացումները:

Առաջին երկու կետերի առումով պրն Միգելը նշեց, թե իր այցի նպատակն է աջակցել երկու երկրների ԱԳՆ-երի միջեւ աշխատանքին՝ ի վերջո ստեղծելու համար համաձայնագրերի մի այնպիսի շարք, որը հիմք կդառնա Հայաստան-Իսպանիա լայն համագործակցության: «Այս պահից սկսած մեր հարաբերությունները կզարգանան: Ու հատկապես կխթանվեն հաջորդ տարվանից, երբ Իսպանիային կանցնի Եվրամիության նախագահությունը», նշեց պրն Միգելը:

Հատկապես ի՞նչ պարզաբանումներ է տվել Հայաստանի արտգործնախարարը Իսպանիայի ներկայացուցչին ԼՂ խնդրի կարգավորման այսօրվա զարգացումների վերաբերյալ. «Ես նախարարին ընդհանուր գծերով եմ ներկայացրել խնդիրը: Մեզ համար դեռեւս վաղ է մանրամասների մասին խոսել: Սա բարդ գործընթաց է եւ ունենում է իր վայրիվերումները»: Պրն Օսկանյանը նշեց, թե Քոչարյան-Ալիեւ փարիզյան հանդիպման վերաբերյալ իրենց գնահատականն այն է, որ գործընթացը չի սպառվելու եւ կունենա իր շարունակությունը: «Բոլոր պրոբլեմներով հանդերձ, կարծում ենք՝ գործընթացը դրական ուղղությամբ է շարժվում: Այն պահին, երբ գործընթացը կոնկրետ տեսք կստանա տեսքի առումով, ժողովուրդը եւս մասնակից կդառնա քննարկումներին», հավաստեց Վարդան Օսկանյանը:

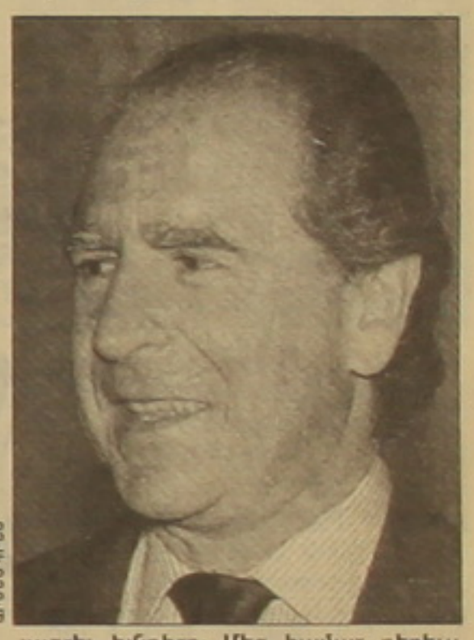

ՌԵՏԵՆՅԱՆ

Լ. Գ.

ԱՆԿԱՐԱ

Թուրքիան ԼՂ հարցում պատրաստ է աջակցել Ադրբեջանին

Փոխարենը Բաքուն խոստանում է Անկարային մատչելի գներով գազ վաճառել

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

«Թուրքիան պատրաստ է պաշտպանել Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման այն բանաձեւը, որն ընդունելի է բարեկամ եւ եղբայր Ադրբեջանի ժողովրդի համար», հայտարարել է Թուրքիայի նախագահ Ահմեդ Սեզերը Ադրբեջանի իր գործընկեր Հեյդար Ալիեւի հետ Անկարայում ունեցած բանակցությունների ավարտին: Եթե հաշվի առնենք, որ հարեւան հանրապետության ժողովուրդը, գոնե ադրբեջանցիների մի հատված ԼՂ հակամարտության կարգավորման համար ընդունելի է համարում պատերազմի բանաձեւը, ապա Սեզերը պիտի պաշտպանի եւ օժանդակի Ադրբեջանին հայ-ադրբեջանական ռազմական գործողությունների վերսկսման պարագայում: Հիշենք, 1991-94 թթ., երբ Ղարաբաղյան ճակատի ամբողջ երկարությամբ եւ հայ-ադրբեջանական սահմանում ծավալվել էին ռազմական գործողություններ, Անկարան շարունակ ասամներ էր ցույց տալիս Հայաստանին, մինչդեռ Բաքուն եղբայր թուրք ժողովրդից պատերազմին անմիջական աջակցության ակնկալիքներ էր տածում: Եկավ մի պահ նույնիսկ, երբ Բաքուն եւ Անկարան փորձում էին արհեստական լարվածություն ստեղծել հայ-նախիջեւանյան սահմանում, որպեսզի Թուրքիայի հնարավոր ներքաշումը պատերազմին ինչ-որ ձեւով արդարացված լինի:

Ի դեմ, Ալիեւ-Սեզեր հանդիպման ընթացքում քննարկվել է նաեւ Նախիջեւանի հարցը՝ թե որ ասպեկտով, մանրամասներ չեն հաղորդվում: Որեւէ տեղեկություն առայժմ չկա նաեւ Ալիեւ-Բահչելի եւ Ալիեւ-Քոչարյանի հանդիպումների մասին, որոնք անցել են գաղտնի, փակ դռների ետեւում: Ծայրահեղ ազգայնական, Թուրքիայի փոխվարչապետ Բահչելին եւ զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետ Քոչարյանը ԼՂ հարցը ռազմական ճանապարհով կարգավորելու ջատագովներ են: Երեկ Հ. Ալիեւը հնգօրյա պաշտոնական այցի շրջանակներում հանդիպել է նաեւ արտգործնախարար Ջեմին, ելույթ ունեցել Թուրքիայի խորհրդարանում:

Այսօր Ադրբեջանի նախագահը բանակցությունները կշարունակի նախկին նախագահ Դեմիրելի, վարչապետ Էջեւիթի հետ, իսկ վաղը նրան կտրվի Անկարայի հանրապետության նախագահ Ահմեթ Սեզերը: Ինչպես նաեւ Թուրքիայի ներքին գործերի նախարարությունը, Ադրբեջանի ներքին գործերի նախարարությունը, Ադրբեջանի ազգային անվտանգության ծառայությունը, Ադրբեջանի ռազմական գերատեսչությունները: Ինչպես նաեւ Ադրբեջանի ազգային ավանդական կուսակց

ԱԶԳ

ՈՒՇԱԳԻՐ

«Որեւէ մեկի մտքով, կարծում եմ, չի անցնում, որ չինովնիկական դաշտը մաքուր չէ եւ որեւէ նախարարության աշխատակից չի կարող հավաստիացնել, որ ինքը բացարձակապես արդար է: Եվ շատ բնական է, որ չինովնիկը, որն օգտվում է օրենսդրական դաշտի անկատարությունից կամ խառնաշփոթից, պետք է օրենքի դեմ պայքարեր: Դա չի վերաբերում նախարարներին, որովհետեւ կառավարությունն արտահայտեց իր քաղաքական կամքը: Բայց ուզում եմ կրկնել, որ բազմաթիվ չինովնիկներ ստորին մակարդակներում, իհարկե, պետք է լոբբիինգ անեին համապատասխանաբար ազդելով եւ կառավարության, եւ Ազգային ժողովի պատգամավորների վրա: Ի դեմ, երեւույթն առկա է»: Այս մտավախությամբ էր արդարադատության նախարարը եկել խորհրդարան ներկայացնելու կառավարության նախաձեռնությամբ առաջարկվող «Լիցենզավորման մասին» օրենքի նախագիծը: Ի դեմ, մինչ այժմ հանրապետությունում չի գործել բացարձակապես ոչ մի օրենք, որը կարգավորեր հանրապետությունում արդեն 11 տարի տեւող լիցենզավորման գործընթացը: Դրանք որոշակիորեն ուղղորդվում էին առանձին նախարարությունների կողմից ընդունված որոշումներով, որոնցում անձնական նկրտումներն ավելի էին գերադասվում, քան օբյեկտիվ իրականությունը՝ հիմք դառնալով ահռելի չափերի հասնող կոռուպցիոն երեւույթների համար:

Փաստը գուցե ուշագրավ չլիներ, եթե օրինագիծը բավականին հաջող չլուծեր եւ կառավարության ու պետության, եւ լիցենզավորվող մարմինների հսկայական պատասխանատվությունների պարտադրման խնդիրը դրան զուգահեռ հսկայական չներկայացներ այն գործունեության տեսակները, որոնք ենթակա են լիցենզավորման: Դրանք առնչվում են 19 բնագավառների 72 գործունեության տեսակներով: Ցանկի մեջ չեն ընդգրկվել այնպիսի գործունեության տեսակներ, որոնք էական վտանգ չեն ներկայացնում մարդու կյանքին, առողջությանը, գույքին՝ բացառությամբ սննդամթերքի բնագավառի, որում ընդգրկված ձեռնարկությունների ու մարմինների գործունեությունը կանոնակարգվում է «Սերտիֆիկացման մասին» օրենքով: Կառավարությունն իր մոտեցումը բացատրում է բնագավառում վարչարարության հնարավորինս բացառման միտումով, ինչը տարակուսանքով ընկալեցին պատգամավորները:

Հաջորդ եւ վերջին բարդությունն առաջացավ քաղաքաշինության ոլորտի առնչությամբ, որտեղ նախորդ տարիներին գործող կարգի փոխարեն, երբ ոլորտում հարյուրավոր լիցենզիաներ էին տրվել, առաջարկվում է լիցենզավորել միայն երեք գործունեության տեսակ: Կրճատմանը դեմ չլինելով պատգամավոր Սեմյոն Բաղդասարյանն առաջարկում էր լիցենզիա տրամադրել ըստ ենթաոլորտների, իսկ կառավարության ներկայացուցիչը ինքնարկման պատասխանատվություն հայտնեց:

Շահագրգիռ ինքնարկումը ջախջախվեց խմբակցության արդյունքում արտահայտված բացահայտ լոբբիինգի ազդեցության տակ: Մինչ խմբակցության պահին գրանցված պատգամավորների թիվը հասնում էր 105-ի, դրան մասնակցեցին 71-ը միայն, նախագծին կողմ քվեարկեցին ընդամենը 52-ը: Օրինագծի առաջին ընթերցմամբ ընդունման համար չբավարարեց ընդամենը 2 ձայն: Քվեարկությանը չմասնակցեցին հիմնականում «Միասնության» ներկայացուցիչները, մոտ 16 պատգամավոր: Խմբակցության ղեկավար Գալուստ Սահակյանը իրադարձությունը սոսկ թափթփվածություն գնահատեց: Սակայն անհասկանալի է դառնում, թե ինչպես կարելի է իրենց իսկ կառավարության նախաձեռնած արտահերթ նիստին այդ նույն կառավարության ներկայացրած օրինագծերին թափթփված մոտեցում ցույց տալ: Բոլորովին հակված չլինելով ընդունելու այս արդարացումը, խնդրի աղբյուրները տեսնում են արդարադատության նախարարի մատնանշած չինովնիկական ստորին խավերի շահագրգռվածություններում: Իսկ ինչ տեղ ունի այնտեղ խորհրդարանական մեծամասնությունը, դժվար է ասել: Սակայն պարզ է, որ կառավարությունը նույն տեսքով օրինագիծը դարձյալ կներկայացնի խորհրդարանին:

Նույն ճակատագրին արժանացավ նաեւ «ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքում փոփոխություն կատարելու մասին» կառավարության հաջորդ նախագիծը, որը կոնկրետացնում էր սնանկացման փուլում

Խորհրդարանը չինովնիկական լոբբիինգի ճիրաններում

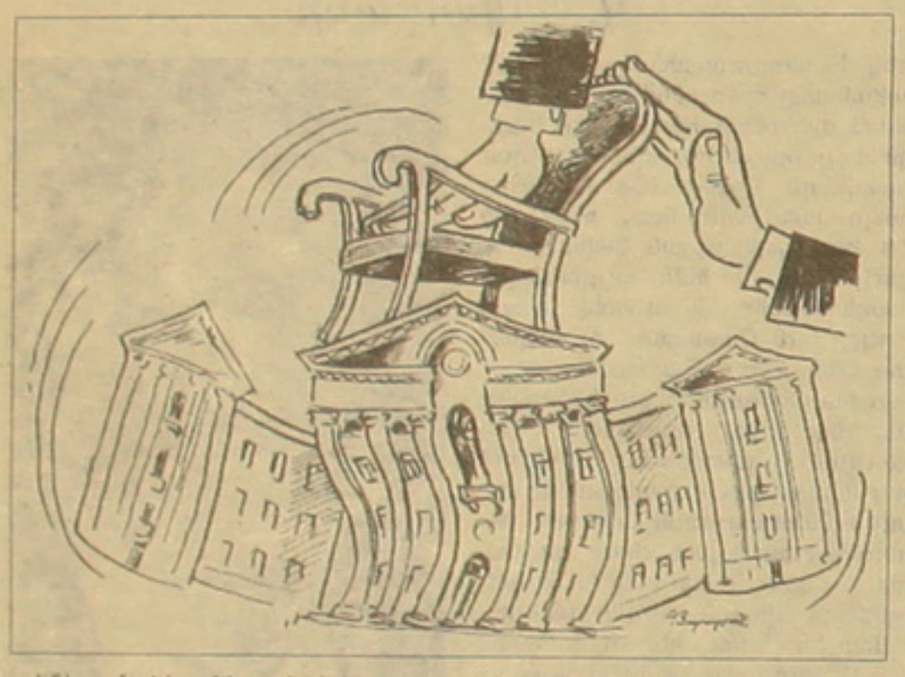

դակներում, իհարկե, պետք է լոբբիինգ անեին համապատասխանաբար ազդելով եւ կառավարության, եւ Ազգային ժողովի պատգամավորների վրա: Ի դեմ, երեւույթն առկա է»: Այս մտավախությամբ էր արդարադատության նախարարը եկել խորհրդարան ներկայացնելու կառավարության նախաձեռնությամբ առաջարկվող «Լիցենզավորման մասին» օրենքի նախագիծը: Ի դեմ, մինչ այժմ հանրապետությունում չի գործել բացարձակապես ոչ մի օրենք, որը կարգավորեր հանրապետությունում արդեն 11 տարի տեւող լիցենզավորման գործընթացը: Դրանք որոշակիորեն ուղղորդվում էին առանձին նախարարությունների կողմից ընդունված որոշումներով, որոնցում անձնական նկրտումներն ավելի էին գերադասվում, քան օբյեկտիվ իրականությունը՝ հիմք դառնալով ահռելի չափերի հասնող կոռուպցիոն երեւույթների համար:

Փաստը գուցե ուշագրավ չլիներ, եթե օրինագիծը բավականին հաջող չլուծեր եւ կառավարության ու պետության, եւ լիցենզավորվող մարմինների հսկայական պատասխանատվությունների պարտադրման խնդիրը դրան զուգահեռ հսկայական չներկայացներ այն գործունեության տեսակները, որոնք ենթակա են լիցենզավորման: Դրանք առնչվում են 19 բնագավառների 72 գործունեության տեսակներով: Ցանկի մեջ չեն ընդգրկվել այնպիսի գործունեության տեսակներ, որոնք էական վտանգ չեն ներկայացնում մարդու կյանքին, առողջությանը, գույքին՝ բացառությամբ սննդամթերքի բնագավառի, որում ընդգրկված ձեռնարկությունների ու մարմինների գործունեությունը կանոնակարգվում է «Սերտիֆիկացման մասին» օրենքով: Կառավարությունն իր մոտեցումը բացատրում է բնագավառում վարչարարության հնարավորինս բացառման միտումով, ինչը տարակուսանքով ընկալեցին պատգամավորները:

Հաջորդ եւ վերջին բարդությունն առաջացավ քաղաքաշինության ոլորտի առնչությամբ, որտեղ նախորդ տարիներին գործող կարգի փոխարեն, երբ ոլորտում հարյուրավոր լիցենզիաներ էին տրվել, առաջարկվում է լիցենզավորել միայն երեք գործունեության տեսակ: Կրճատմանը դեմ չլինելով պատգամավոր Սեմյոն Բաղդասարյանն առաջարկում էր լիցենզիա տրամադրել ըստ ենթաոլորտների, իսկ կառավարության ներկայացուցիչը ինքնարկման պատասխանատվություն հայտնեց:

Շահագրգիռ ինքնարկումը ջախջախվեց խմբակցության արդյունքում արտահայտված բացահայտ լոբբիինգի ազդեցության տակ: Մինչ խմբակցության պահին գրանցված պատգամավորների թիվը հասնում էր 105-ի, դրան մասնակցեցին 71-ը միայն, նախագծին կողմ քվեարկեցին ընդամենը 52-ը: Օրինագծի առաջին ընթերցմամբ ընդունման համար չբավարարեց ընդամենը 2 ձայն: Քվեարկությանը չմասնակցեցին հիմնականում «Միասնության» ներկայացուցիչները, մոտ 16 պատգամավոր: Խմբակցության ղեկավար Գալուստ Սահակյանը իրադարձությունը սոսկ թափթփվածություն գնահատեց: Սակայն անհասկանալի է դառնում, թե ինչպես կարելի է իրենց իսկ կառավարության նախաձեռնած արտահերթ նիստին այդ նույն կառավարության ներկայացրած օրինագծերին թափթփված մոտեցում ցույց տալ: Բոլորովին հակված չլինելով ընդունելու այս արդարացումը, խնդրի աղբյուրները տեսնում են արդարադատության նախարարի մատնանշած չինովնիկական ստորին խավերի շահագրգռվածություններում: Իսկ ինչ տեղ ունի այնտեղ խորհրդարանական մեծամասնությունը, դժվար է ասել: Սակայն պարզ է, որ կառավարությունը նույն տեսքով օրինագիծը դարձյալ կներկայացնի խորհրդարանին:

Նույն ճակատագրին արժանացավ նաեւ «ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքում փոփոխություն կատարելու մասին» կառավարության հաջորդ նախագիծը, որը կոնկրետացնում էր սնանկացման փուլում գտնվող բանկերի հետ կապված բոլոր խնդիրները:

Պետական գրանցում աղակենտրոնացված եղանակով

Մեկ այլ օրենսդրական նախաձեռնությամբ՝ «Իրավաբանական անձանց պետական գրանցման մասին», կառավարությունը փորձում է պետական գրանցումն իրագործել աղակենտրոնացված եղանակով: Այսինքն, բացի պետական կենտրոնական ռեգիստրից հանրապետության տարածքներում ստեղծվելու են գրանցման մարմիններ, որոնց միջոցով իրավաբանական անձինք առանց լրացուցիչ միջոցների կարող են պետական գրանցում ստանալ: Գործընթացը որոշակիորեն վերահսկելու նպատակով օրենքով ամրագրվում է, որ տարածքային մարմիններն իրենց մոտ գրանցած բոլոր ձեռնարկությունների տվյալներն ուղարկում են կենտրոնական պետռեգիստր, որտեղ ստեղծվելու է մեկ ընդհանուր գրանցամատյան: Օրենքը սահմանում է գրանցման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի լայն շրջանակ, որը ենթակա չէ ընդլայնման կամ նեղացման, պաշտոնատար անձանց կողմից որեւէ մեկնաբանության: Օրենքը չի վերաբերում բանկերին, բորսաներին, ֆինանսավարկային այլ մարմիններին, որոնց գրանցման խնդիրները կարգավորվելու են այլ օրենքով: Պետական գրանցման կենտրոնական մարմինը գտնվելու է արդարադատության նախարարության ներքո, որի ղեկավարը հանդիսանալու է արդարադատության նախարարի տեղակալը՝ վարչապետի նշանակմամբ: Տարածքային մարմինների ղեկավարներին իր հերթին նշանակում է կենտրոնականի ղեկավարը: Ըստ արդարադատության փոխնախարար Տիգրան Մուկուչյանի, այս օրենքով նախկինում գրանցված ձեռնարկությունների վերագրանցում չի ենթադրվում: Օրենքի լիարժեք կիրառման համար նախորդի հետ մեկտեղ ընդունվեցին նաեւ համապատասխան փոփոխություններ կրոնական կազմակերպությունների, զանգվածային լրատվամիջոցների եւ անհատ ձեռներեցների մասին օրենքներում:

ԳՈՌ ԱԲԵՍՀԱՄՅԱՆ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պատմության ծանր բեռը. Հայ-թուրքական երկխոսության մի փորձ

Այս վերնագիրն է կրում մարտի 23-25-ը Մյուլհայմի ավետարանչական ակադեմիայում կազմակերպվելիք միջոցառումը, որը ձեռնարկել է Գերմանահայկական ընկերակցությունը (DAG)՝ Հումանիտար եւ հատուկագիտական փոխանակման գերմանաթուրքական միավորման (DTA), վերոհիշյալ ակադեմիայի համատեղությամբ: Ինչպես մեր հեռախոսազրույցում նշեց Գերմանահայկական ընկերակցության նախագահ Ռաֆֆի Քանդյանը, հիշյալ ձեռնարկումը Գերմանիայում հայ-թուրքական երկխոսության առաջին փորձն է լինելու, իսկ ընդհանրապես իրեն հայտնի են անցյալ տարի Շիկագոյում եւ Փարիզում կայացած երկու համանման միջոցառումներ: «Ինչո՞վ է պայմանավորված Մյուլհայմի ավետարանչական ակադեմիայի հետաքրքրությունը հիշյալ երկխոսությանը», մեր հարցին ի պատասխան դոկտոր Քանդյանն ասաց, թե իրենց դիմումին սիրով են արձագանքել, որովհետեւ նախկինում համատեղ ձեռնարկումներ են արել՝ 1995-ին «Վերածնված փյունիկ. Ցեղասպանությունից 80 տարի հետո», իսկ 1996-ին՝ «Թուրքիայի փոքրամասնությունները» գիտաժողովը: Միջոցառման ֆինանսական ծախսերը սանձնել են կազմակերպիչ երեք կողմերը: Առաջին աշխատանքային օրը, որ տեւելու է ժամը 19.00-21.15, ողջույնի ուղերձով ներկաներին են դիմելու կազմակերպիչները՝ դոկտորներ Վոլֆ-Դիթեր Յուսը, Ռաֆֆի Քանդյանը եւ էլչին Քյուրսաս Ահլերը: Այնուհետ «1915-1918 թթ. իրադարձությունների նախապատմություն. Օսմանյան կայսրության ներքին զարգացումները» թեմայով ելույթ կունենա դոկտ., պրոֆ. Հալիլ Բերկթայը (Սաբանջի համալսարան, Ստամբուլ): Նրան ընդդիմախոսելու է Արամ Արքունը («Գրիգոր եւ Կլարա Զոհրաբ» տեղեկատվական կենտրոն, Նյու Յորք): Մարտի 24-ին երկխոսությունը կծավալվի ժամը 9.00-20.30: «1915-1918 թթ. իրադարձությունների նախապատմություն. արտաքին քաղաքական զարգացումները եվրոպական ուժախաղում» թեմայով հանդես կգա պրոֆ. Ռիչարդ Հովհաննիսյանը (Կալիֆոռնիայի համալսարան, Լոս Անջելես, ԱՄՆ): Նրան ընդդիմախոսելու է պրոֆ. Ֆիրեթ Ադանիրը (Բոխումի Ռուր համալսարան): Այնուհետ հետեւելու է վերջինիս դասախոսությունը՝ «Արտախում, կոտորած, հարկադրյալ հավատափոխում. 1915-1918 թթ. իրադարձությունները Օսմանյան կայսրությունում» վերնագրով: Ընդդիմախոսելու է Ռիչարդ Հովհաննիսյանը: Լորնա Դուրյան Միլերի (Ալբադենա, ԱՄՆ) «Բնաջնջման հոգեցնցումը» նյութին հետեւելու է դոկտ. Թաներ Աքչամի (Գիտության եւ մշակույթի աջակցման համբուրգյան հիմնադրամ) «Թուրքական լռության պատճառները» թեմայով դասախոսությունը: Օրվա եզրափակիչ նյութը կլինի Ռոդվան Ամարի (հեռուստալրագրող, հրատարակիչ, Ստամբուլ) «Փոքրամասնությունների նկատմամբ թուրքական հետագա քաղաքականությունը»: Նրան ընդդիմախոսելու է Ռաֆֆի Քանդյանը: Վերջին օրը՝ մարտի 25-ին ամբիոնը կտրամադրվի դոկտ., պրոֆ. Օսսո Լուխթերհանդին (Համբուրգի համալսարան), որի մատուցելիք նյութը կրում է «Որքանո՞վ է թուրք-հայկական հակամարտությունը գերմանացիներին վերաբերում» վերնագիրը: «Ի՞նչ դեր է խաղում չհաղթահարված անցյալը Հայաստանի եւ Թուրքիայի հարաբերություններում» թեմայով վերջին զեկուցումը կարդալու է Հակոբ Չարքյանը (ՀՀ ԳԱԱ Արեւելագիտության ինստիտուտ, «Ազգ» օրաթերթ, Երեւան): Նրան ընդդիմախոսելու է Քայան Սոյարը (Բիզնեսի զարգացման թուրք-հայկական խորհուրդ, Ստամբուլ):

Մտերի ազատ փոխանակությունն ու վիճարկումը կհետեւի յուրաքանչյուր օրվա ավարտին: Տեղեկացնենք նաեւ, որ ելույթներն ընթանալու են գերմաներեն կամ անգլերեն՝ նշված երկու լեզվի համաժամանակյա թարգմանությամբ: Ռոդվան Ամարի թուրքերեն, Հակոբ Չարքյանի հայերեն ելույթներին ներկաները կարող են հետեւել անգլերեն տպագիր կամ գերմաներեն բանավոր թարգմանությամբ: «Ելույթները տպագրելու, գիրք դարձնելու ցանկություն կա՞», մեր հարցին ի պատասխան Ռաֆֆի Քանդյանը նշեց, թե մասնակիցների մի մասն առարկել է՝ պատճառաբանելով, թե դա կարող է կաշկանդել բաց, անկեղծ երկխոսությունը: Եթե հետագայում այս մտահոգությունը վերանայվի, հրատարակության կհանձնվի, հավելեց Գերմանահայկական ընկերակցության նախագահը: Ինչ վերաբերում է հատուկ հետաքրքրությանը, ապա ծանուցենք ակադեմիայից մեզ փոխանցվածը՝ տրահի 120 աթոռներին ավելացված են եւս 20-ը, բայց դա հերթագրվածների ցուցակը չի նվազեցրել: Միջոցառումը լուսաբանելու հայտ են ներկայացրել նաեւ մի շարք լրատվամիջոցներ:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՀԱՆԵՓՅԱՆ
Գերմանիա

«Վարուժան Կարապետյան» հանձնախումբը ակնկալում է Ռ. Քոչարյանի աջակցությունը

«Վարուժան Կարապետյան» հանձնախումբը հերթական անգամ նամակով դիմել է ՀՀ նախագահին՝ ակնկալելով, որ գտնե այս անգամ Ռոբերտ Քոչարյանն անտարբեր չի թողնի: Նամակում մասնավորապես ասվում է. «Դուք հաճախ եք լինում Ֆրանսիայում, արժանանում փառահեղ ընդունելության... արդյոք ոչ մի ակնթարթ չե՞ք անդրադառնում կյանքը հայրենիքին նվիրաբերած քաղաքացի Վարուժան Կարապետյանի ճակատագրին: Եթե անդրադառնում եք, ինչո՞ւ Ձեր միջամտությունը որեւէ արդյունքի չի հանգեցնում: Եթե հայրենի իշխանությունները Վարուժանի ճակատագրի նկատմամբ անտարբեր չլինեին, առնվազն քաղաքացիություն կենորհեին, որին նա ձգտում է անկախության հռչակումից ի վեր»:

Հանձնախումբը նախագահ Քոչարյանին հիշեցնում է, որ ըստ Ֆրանսիայի քր. օրենքի, ցմահ բանտարկության դատարարվածները 15 տարվա կալանքից հետո պայմանական ազատ արձակման իրավունք են ստանում: Արդեն 17 տարի Ֆրանսիական բանտում պահվող Կարապետյանին ներում է շնորհվել, սակայն արդարադատության նախարարն արդեն երրորդ տարին չի վավերացնում այն:

Հանձնախումբը հուսով է, որ Հայաստանի նախագահը գործոն միջոցներ կձեռնարկի Հայ դատի նվիրյալ Վարուժան Կարապետյանին ազատելու համար:

«Հայռուսգազարդը» սկսում է բազմաբնակարանային տների գազիֆիկացումը

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մոտ ժամանակներս կսկսվի հանրապետության բազմաբնակարանային տների գազիֆիկացումը: Ինչպես տեղեկացրեց «Հայռուսգազարդ» ՓԲԸ փոխտնօրեն Սիմոն Տեր-Սիմոնյանը, ՀՀ քաղաքաշինության նախարարությունը կազմել է այն տիպային բազմաբնակարանային (մինչեւ 5 հարկանի) տների ցուցակը, որոնց գազիֆիկացումը թույլատրելի է: Հաջորդ շաբաթվա ընթացքում «Հայռուսգազարդ»-ը կավարտի այդ ցանկի ինքնարկումները եւ փաթեթի պատրաստումը, եւ ձեռնամուխ կլինի հիմնական աշխատանքին:

Ըստ Ս. Տեր-Սիմոնյանի, տների գազիֆիկացումը հնարավոր է միայն այն դեպքում, երբ բնակիչների առնվազն 70 տոկոսը բաժանորդ է դառնում (հակառակ դեպքում ծախսերը չեն արդարացվում): Նշված ցանկում ներգրավված են այն տները, որտեղ ապահովվում է բաժանորդների թիվը, ինչպես նաեւ հրեջ անվտանգության կանոնները (բաց պատշգամբներ, ծխատարների առկայություն եւ այլն): Բազմաբնակարանային տների գազիֆիկացման կարգը կախված կլինի գազատարին մոտ գտնվելուց եւ գազակարգավորիչների առկայությունից:

Փոխտնօրենն ընդգծեց, որ գազիֆիկացումը չի նշանակում վերաբնդարկում: Ըստ նրա, ստորգետնյա գազատարները, որոնք 10 տարի չեն օգտագործվել, պետք է փոխարինվեն վերգետնյա խողովակաշարով: Բացի այդ, խոհանոցներով անցնող հին խողովակները պետք է փոխարինվեն նորերով, որոնք կանցկացվեն տների մուտքերով: Գազի հաշվիչները կտեղադրվեն աստիճանավանդակներում: Ներբնակարանային աշխատանքները կատարվելու են բաժանորդի հաշվին, որը նախագիծը պատվիրելուց հետո պետք է պայմանագիր կնքի լիցենզավորված շինարարական կազմակերպության հետ: Նախագծային աշխատանքները կիրականացվեն «Հայգազնախագիծ» ինստիտուտի կողմից՝ հաշվի առնելով քաղաքաշինության նախարարության եւ հրեջ ընկերության պահանջները: Գազիֆիկացման թույլտվություն ստանալուց հետո բնակիչը պետք է վճարի 40 հազար դրամ կանխավճար՝ հաշվիչը տեղադրելու համար: Դա երաշխիքային գումար է, որի դիմաց բաժանորդը հետագայում գազ կստանա: Վարձավճարը կազմում է 51 դրամ 1 խմ դիմաց:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն
/ հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայութիւն
/ հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածը
«Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ՈՒՇԱԳԻՐ

Արդյունաբերությունը տարին լավ է սկսել

Վերագործարկման շեմին են մի շարք ձեռնարկություններ

Երեկ մամուլի ասուլիս էր հրավիրել ՀՀ արդյունաբերության եւ առեւտրի փոխնախարար Ասոն Շահնազարյանը: Նախ ներկայացվեցին այս տարվա առաջին երկու ամիսներին արդյունաբերության բնագավառում արձանագրված տվյալները: Նախորդ տարվա դրական տեղաշարժերը զարգացման միտումներ են դրսեւորում: Չնայած մի քանի խոշոր արդյունաբերական ձեռնարկություններ ծմռանը 15-20 օր չաշխատեցին, քանի որ արտադրամասերը հնարավոր չէր տաքացնել, իսկ աշխատելու դեպքում տեխնոլոգիական խախտումներ կլինեին, նախարարության համակարգի ձեռնարկությունները տվեցին արտադրանքի 48 տոկոս աճ: Արդյունաբերական արտադրանքի ընդհանուր աճը (առանց էներգետիկայի) կազմեց 23 տոկոս: Այս տարի ակնկալվում է արդյունաբերական արտադրանքի արտահանման 35-40 տոկոս աճ:

Ըստ արդյունաբերության ճյուղերի, ներկայացված ցուցանիշներից առավել արժանահիշատակ էին հանքարդյունաբերության, մետալուրգիայի մեջ արտահանման կրկնակի, քիմիայում 50 անգամ («Նաիրիտի» արտադրանքի շնորհիվ) աճը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ: Այստեղ, սակայն, հարկ է նշել, որ այդ ժամանակահատվածում նախորդ տարի մի շարք ձեռնարկություններ ընդհանրապես չեն աշխատել: Այս տեմպերի պահպանման դեպքում, Ասոն Շահնազարյանի կարծիքով, Հայաստանում ակնկալվող 40 հազար աշխատատեղերից 10 հազարը, եթե ոչ ավելին, կբացվի արդյունաբերության բնագավառում: Փոխնախարարը ճշտեց, որ խոսքը ոչ թե նոր աշխատատեղերի մասին է, այլ վերագործարկվողների, որոնք փաստացի վճարվում են: Անցյալ տարի գործարկված 12 հազար աշխատատեղերը եւս վերաբերում են փաստացի վճարվողներին, այլ ոչ թե ձեռնարկությունների հաստիքներում եղածներին: Դրանց արդյունքում սոցիալական լարվածության որոշակի մեղմացում է նկատվել, օրինակ, Սյունիքի մարզում: Նախարարությունն այժմ աշխատում է ուղղությունը թեքել դեպի Շիրակ, բայց պրն Շահնազարյանի խոստովանությամբ առայժմ դա «այնքան էլ լավ չի ստացվում»: Թվային արտահայտությամբ արդյունաբերական ձեռնարկություններն այս տարվա 2 ամիսներին 2000 թ.-ի առաջին երկու ամիսների համեմատ ավելի են թողարկել 5,8 մլրդ դրամի (11 մլն դոլար) եւ արտահանել 4,5 մլրդ դրամի (9 մլն դոլար) արտադրանք:

Ըստ ապագայում կվերագործարկվի քիմիական արդյունաբերության իր նշանակությամբ երկրորդ ձեռնարկությունը «Դողագործը»: Այս ձեռնարկության վերաբերյալ ընդունվել է կառավարության որոշում, ըստ որի «Դողագործը» ստեղծեց ապառքներից զերծ նոր ընկերություն՝ «Դողագործ-1», որպեսզի «որեւէ չինովնիկ առավոտյան չզարթնի եւ որոշի նման ձեռնարկությանը կանգնեցնել ու պարտքերը պահանջել»:

Ակնկալվում է, որ ապրիլի վերջին «Դողագործն» արտադրանք կթողարկի: Արդեն պայմանագրեր կան իտալական ընկերության հետ 2700 տոննա ռետինի եւ ռուսական կազմակերպության հետ գյուղատնտեսական մեքենաների դողերի վաճառքի վերաբերյալ:

Մյուս խոշոր ձեռնարկությունը՝ Ախթալայի լեռնահարստացուցիչ կոմբինատը, կավելացնի իր հզորությունները: Այստեղ արդեն 500 հազար դոլար ներդրվել է ռումինական «Մետալ պրինտ» ընկերության կողմից, առաջիկա մեկ ամսում կներդրվի եւս 450 հազար դոլար: Մայիսի սկզբին արտադրանք կստացվի, իսկ ամսական 1100 տոննա խտանյութ հզորություններին կհասնի օգոստոս-սեպտեմբերին: Աշխատողների թիվը ներկայիս 500-ից այս դեպքում կհասնի մինչեւ 700-ի: **«Ազգի»** թղթակցի հարցին պատասխանելով, Ասոն Շահնազարյանը տեղեկացրեց նաեւ, որ շուտով սպասվում է Վանաձորի քիմիական համալիրի (ՋԷԿ, քիմիական եւ քիմիական մանրաթելերի գործարան) «Պրոմետեյ-քիմպրոմի» գործարկումը: Այստեղ, փոխնախարարի տվյալներով, 8 մլն դոլարի ներդրում է կատարվել, եւ մայիս-հունիսին կթողարկվի առաջին արտադրանքը:

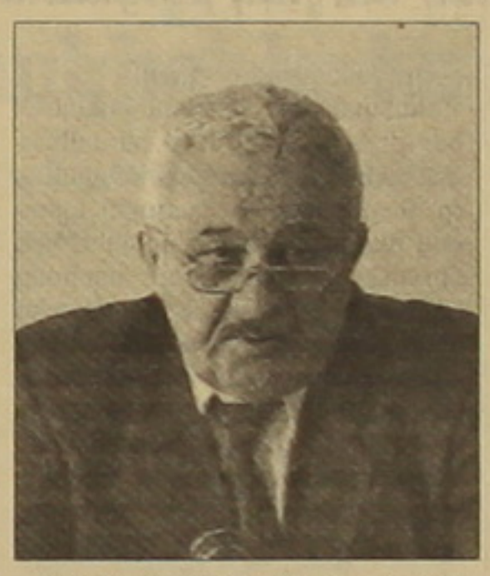

Մեր եւս 2 հարցերը վերաբերում էին Լինսի հիմնադրամի արդյունաբերությանը հատկացված 30 մլն դոլար վարկի օգտագործման ծրագրերին եւ շվեյցարական «Ֆրանկ Մյուլեր» ընկերության ներդրումային ծրագրի ձգձգմանը: Առաջինի առնչությամբ ասվեց հետեւյալը. երբ նման հիմնադրամ է ստեղծվում, լինում են բազմաթիվ առաջարկություններ, որոնցից, սակայն, քչերն են իրատեսական լինում: Գլխավոր խնդիրը այդ գումարը 3 տարում վերադարձնելու անհնարինությունն է: Այժմ մնացել է առաջարկվող ծրագրերի չնչին մասը, որոնք հարստացվում են: Ինչ վերաբերում է «Ֆրանկ Մյուլերին», ապա «այստեղ գործընթացը շարունակվում է, ուշացում չկա, եւ շաբաթ շուտով կսկսվի ժամացույցների արտադրությունը»: Սակայն հիշեցնենք, որ այդ ընկերությունը դեռեւս անցյալ տարի էր նախատեսում սկսել իր գործունեությունը Հայաստանում: Տեղեկացվեց նաեւ, որ «Ֆրանկ Մյուլերը» ցանկություն ունի «Գյումրի-տեքստիլում» ներդրումներ կատարել, ինչը դեռեւս քննարկման փուլում է: Ի դեպ, Գյումրիի մանվածքային ֆաբրիկան ձեռք բերելու ցանկություն ունեցող թուրքական «Նեստես» ընկերությունը կարծես թե սառեցրել է իր նախնական ակտիվությունը, ինչը փոխնախարարը բացատրեց քաղաքական խնդիրներով:

Առանձին անդրադարձ արվեց «Նաիրիտին», որի արտադրանքի առաջարկներ սկսել են ստացվել անգամ Արեւմտյան Եվրոպայից: Դա դեռեւս հայկական կողմի համար անհասկանալի է: Ասոն Շահնազարյանը դրա հնարավոր պատճառներից մեկը համարեց կաուչուկ արտադրող գերմանական ընկերության էկոլոգիական խնդիրներին բախվելը: Իսկ Արեւելյան Եվրոպայից եւ Հնդկաստանից պատվերներն այժմ էլ ստացվում են: Տեղեկացվեց նաեւ, որ «Նաիրիտը» շարունակում է գազ գնել կառավարության որոշմամբ սահմանված արտոնյալ գնով՝ 65 դոլարով:

Ասուլիսի ընթացքում Ասոն Շահնազարյանը հաղորդեց մի շարք այլ նորություններ: Մասնավորապես վերագործարկման է նախապատրաստվում «Կոննեկտ» ձեռնարկությունը, սեփականաշնորհման՝ Երեւանի ոսկերչական գործարանի մի մասը (այստեղ նոր ներդրումների կարիք է զգացվում, քանզի շուկայում գործարանի առաջարկը 4-5 անգամ գերազանցող պահանջարկ գոյություն ունի), Ռուսաստանի արդյունաբերողների հետ պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել Երեւանի ՄՍԳՀԻ եւ «Մարս» ձեռնարկությանը պատվերներ ներկայացնելու մասին, Զանգեզուրի 3 կոմբինատների նկատմամբ հետաքրքրություն ցուցաբերող ընկերություններից են «Սիբալը», «Նորիլսկի նիկելը», «Պրոմետեյսը»: Սողքի ոսկու հանքերի շահագործման հետաձգման վերաբերյալ փոխնախարարը չցանկացավ ոչինչ ասել, նշելով, որ մոտ օրերս «ամենաբարձր մակարդակով» այդ հարցը քննարկվելու է: Ըստ նրա, այստեղ պահանջվում է 40 մլն դոլարի ներդրում, ինչն այժմ դժվարանում է կատարել վերահսկիչ ծրարի սեփականատեր կանադական «FDM» ընկերությունը:

Ամփոփելով այս «արդյունաբերական» մամուլի ասուլիսից ստացված տպավորությունները, կարող ենք ասել, որ հագեցած էր նոր տեղեկություններով եւ ի տարբերություն միայն էկրանին եւ թերթերի էջերում երեւալու նպատակ հետապնդող բազմաթիվ ասուլիսների, ծառայեց իր նպատակին:

ԱԲՈՒ ՄԱԲՏԻԲՈՍՅԱՆ

Էլի աղմուկ ու խռսակցություն Արմենտելի շուրջ

Սկիզբը էջ 1

Նախարարության պատասխանը միանշանակ բացասական էր: Ի պատասխան մեր հարցի՝ հակամենաշնորհային քաղաքականության ու լիցենզիայի վարչության պետ Հայկանուշ Բարոյանն ուղղակի վերցրեց ու կարդաց համապատասխան փաստաթուղթը՝ «ՀՀ տարածքում կապի բնագավառում գործունեություն ծավալելու վերաբերյալ թիվ 60 լիցենզիայի մասին»: ՀՀ կառավարության կողմից Արմենտելին տրամադրված լիցենզիայով իրավունք է տրվել վերջինիս մատուցել ՀՀ-ում հեռահաղորդակցության ոլորտում որոշակի ծառայություններ: «60 ա» լիցենզիայի «9 ա» կետում նշված է. «...ոչ մի բաժնետեր իրավունք չունի ուղղակի կամ անուղղակի, առանց ՀՀ կապի նախարարության կամ այլ մարմնի նախնական գրավոր համաձայնության մեկ այլ անձի փոխանցել լիցենզավորվողի կողմից թողարկված եւ չվճարված բաժնետոմսերի 20 տոկոսից ավելին»:

Մեր կողմից հիշեցնենք, որ OTE-ին հասցեագրվող բազմաթիվ մեղադրանքներից գլխավորը, որ կա Հայաստանում, նրա կողմից պարտավորությունների, մասնավորապես ներդրումների անհրաժեշտ ծավալի չկատարումն է, ինչպես նաեւ որոշ ծառայությունների բարձր գինը: Արմենտելի ֆինանսական խնդիրները, ավելի շուտ՝ ներդրումների ծավալների հետ կապված կասկածը բազմիցս է բարձրացվել հայկական կողմից: Անցյալ չորեքշաբթի էլ Աժ-կառավարություն հարցուպատասխանի ժամանակ ՀՀ կապի ու տրանսպորտի նախարար Երվանդ Զախարյանը հայտարարեց, որ 2001 թվականի մարտի երեքի դրությամբ OTE-ն պարտավորվել էր Արմենտելում կատարել 100 մլն դոլարի ներդրումներ ու հայտարարել է, որ դրանք արդեն իսկ իրականացված են: Դրանց հավաստիությունը ճշտելու նպատակով նախարարության կողմից կազմվել է վերստուգիչ հանձնաժողով, որը մանրակրկիտ ուսումնասիրելու է կատարված ողջ ներդրումները: Երեկ նախարարությունում պատասխանեցին, որ հանձնաժողովի ուսումնասիրությունների արդյունքները կամփոփվեն ու կհրապարակվեն երեք ամիս հետո միայն: «Երեւի հիմքեր եղել են, որ սկսվել են այդ ուսումնասիրությունները, բայց ամեն դեպքում մենք մեկնաբանել չենք կարող մինչեւ հանձնաժողովի արդյունքների ամփոփումը», ասաց տիկին Բարոյանը: Իսկ եթե իրականում խնդիրներ լինեն, ապա կառավարությունը կգնա լիցենզիայի փոփոխման կամ մենաշնորհի մասով վերանայման: Մի խոսքով՝ ինչ-որ քայլերի նախարարությունն անպայման կդիմի: Բայց հիմա դրա մասին խոսելը շատ շուտ է:

Turk Telecom-ի հետ OTE-ի բանակցությունների հավաստիության վերաբերյալ դիմեցինք նաեւ Արմենտելին: Ընկերության հասարակայնության հետ կապերի վարչության պետ Հասմիկ Չիքլյանը հայտնեց, որ իրենք չունեն պաշտոնական տեղեկատվություն, Արմենտելի գլխավոր մենեջերը վերոհիշյալ լուրին տեղեկացել է առավոտյան միայն՝ կարդալով «Երկիր» թերթը: Մի փոքր ավելի ուշ Արմենտելից զանգեցին ու պաշտոնապես հայտնեցին, որ Հունաստանից արդեն ստացվել է նամակ, ըստ որի OTE փոխնախագահ Սկարպելիսը տեղեկացնում է, որ լուրերը չեն համապատասխանում իրականությանը:

Այս ամենից հետո հարց է առաջանում. ինչո՞ւ այնուամենայնիվ տարածվեց վերոհիշյալ տեղեկատվությունը: Ունի՞ դա իրական հիմքեր (չէ՞ որ առանց կրակի ծուխ չի լինում), թե՞ դա էլ հերթական աղմուկ է, բլեֆ կամ չար կատակ: Եթե այո, ապա՝ ո՞ւմ կողմից: Փաստերի վերլուծությունն ու տրամաբանությունը ակամա հանգեցնում են մի ենթադրության՝ իսկ եթե այդ աղմուկը տարածվել է հենց հունական կողմից՝ ի պատասխան ՀՀ կառավարության կողմից իր ներդրումների չկատարելու մասին պահանջներին, իբրեւ ահազանգ, հնարավոր քայլ կամ նախազգուշացում: Կարճ ասած՝ շանտաժ. «Եթե որոշել ենք պայքարել, ապա նկատի ունեցեք, որ մենք էլ ունենք մեր լծակները ու կարող ենք ծախել ՀՀ հեռահաղորդակցության ռազմավարական ոլորտի մեր մասնաբաժինը անցանկալի մեկին»: Բայց դա միայն ենթադրություն է:

Հ.Գ.-Ինչ վերաբերում է Արմենտելի ֆինանսական խնդիրներին, բաժնետոմսերին ու մենեջմենթին ընդհանրապես, ինչպես նաեւ՝ նրա պրովայդերների հետ աշխատանքին, «Ազգը» խոստանում է անդրադառնալ առաջիկայում: Ինչպես նաեւ՝ մի հետաքրքիր պատմության, թե ինչպե՞ս է Արմենտելի կառուցիներից մեկը վարձակալած մի մասնավոր հայաստանյան ընկերություն դատի տվել Արմենտելին:

ՄՏԱՎՈՐԱԿԱՆ

«Ոգու եւ ազատության ասպետ»

Վերջերս մայրաքաղաքի Մաշտոցի պողոտայում, «Նաիրի» կինոթատրոնի հարեւանությամբ տեղադրվեց Լեւոն Ներսիսյանի կիսանդրին: Հեղինակները՝ քանդակագործ Արա Շիրազը եւ ճարտարապետ Լեւոն Իգիթյանը, գեղեցիկ ընծա մատուցեցին համաքաղաքացիներին՝ հավերժացնելով այն մարդու հիշատակը, որի մասին մի քանի սերունդներ դեռ երկար խոսելու են մեծագույն ակնածանքով ու ոգեւորությամբ:

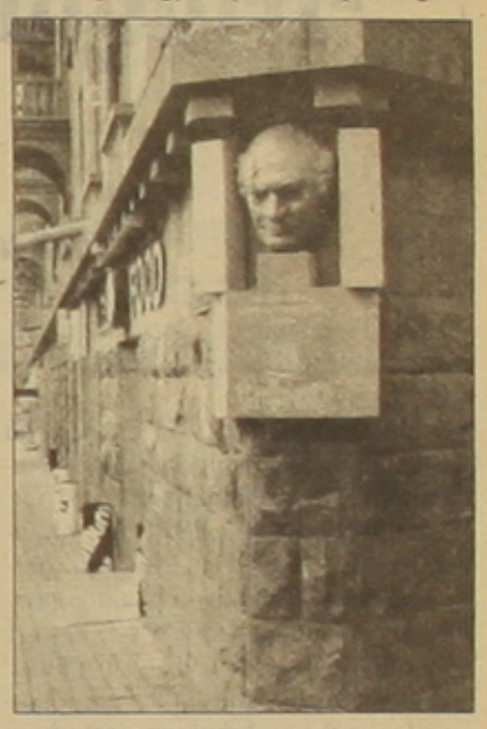

Տունը, ուր աշխարհ է նա, յուրահատուկ հավաքատեղի է եղել ոգու սով ունեցողների համար: Ահելի ու ջահելի, գրողի ու դերասանի, հուզական թե ինտելեկտուալ նկարագրի տեր արվեստագետի, ամենքի համար Լեւոն Ներսիսյանն ուներ թե՛ հարուստ ներաշխարհի ալեկոծումներ, թե՛ մշակույթակ մտքի փայլատակումներ:

Ճանաչված մտավորականին ամենից լավ բնութագրում են կիսանդրու հուշատախտակին փորագրված խոսքերը՝ «Ոգու եւ ազատության ասպետ»:

Իրաոես, այդպիսին են ճանաչել նրան ուսանողությունն ու մտավորականությունը, արվեստագետները ու արվեստի երկրպագուները:

Այդպիսին մնաց Լեւոն Ներսիսյանը նրան ճանաչելու երջանիկ հնարավորությունն ունեցած մարդկանց սրտերում:

ԹԱՄԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ԲԺՇԿ

Ընդհակալագիր

Հալեպահայ ազգային-հասարակական գործիչ, ՀԲԸ Միության տեղի մասնաճյուղի ղեկավարներից Զաքիկ Գուրջանն օրերս սրտի հաջող վիրահատության ենթարկվեց Երեւանում, որի առթիվ երեկ խմբագրություն այցելեց եւ երախտագիտության հեռեւյալ գրությունը խնդրեց հրապարակել.

– Հպարտությամբ, հավատի եւ համոզումի խոր զգացումներով, վերանորոգ սրտով իմ երախտագիտությունս կհայտնեմ սրտավիրաբույժ, անզուգական մարդ-փրկիչ, մարդասեր եւ հայասեր, հայրենասեր եւ ազգասեր բժիշկ եւ անզուգական մարդ Հրայր Հովակիմյանին: Ջերմագին շնորհակալություններ Նորք-Մարաշի հիվանդանոցի բժշկական կազմին՝ անսակարկ եւ անշահախնդիր գուրգուրանքին համար, որու պատճառով ոչ մի րոպե չզգացի, թե վիրահատության ենթարկվեցա: Անկեղծ եւ սրտագին շնորհակալություն ներս հիվանդանոցի համբուրելի եւ սիրալիր բուժքույրերուն, որոնց անմնացորդ խնամքը, բարեհամբույր մաղթանքներն ու ժպիտները գերազանցեցին բոլոր ակնկալություններս: Հավերժ պիտի հիշեմ ձեզ:

Բյուր հարգանք ու շնորհակալություն Նորք-Մարաշ հիվանդանոցի ամբողջ անձնակազմին՝ գլխավորությամբ սիրելի Հրայր Հովակիմյանին:

ՀԱՍՊԻՏ ԳՈՒՐՋԱՆ

ԻՐԱՎԻՃԱԿ

Դրական միտումները դեռեւս զարգացում չեն նշանակում

Արտահանման ծավալներն աճել են, իսկ բացասական հաշվեկշիռը չի նվազել

Ազգային վիճակագրական ծառայությունը վերջերս ամփոփեց Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակն արտացոլող 2000 թ.-ի ցուցանիշները: Այստեղ առավել հետաքրքրություն ներկայացնող հարցերից երկրի արտաքին առեւտրի ընթացիկ տվյալներին «Ազգը» պարբերաբար անդրադարձել է: Ինչպիսի՞ն էին դրանք տարվա կտրվածքով, ի՞նչ տեղաշարժեր կային արձանագրված նախորդ տարվա համեմատ եւ վերջապես ինչպե՞ս են դրանք ազդել կամ ազդում բնակչության վրա:

Միանգամից նշենք, որ 2000 թ.-ին արձանագրվեց արտահանման ծավալների աճ 28 տոկոսով, իսկ գումարային առումով 297,5 մլն դոլարի արտահանումը լավագույն ցուցանիշն էր Հայաստանի անկախացումից ի վեր: Դրան մոտ թիվ եղել է միայն 1996 թ.-ին (290 մլն դոլար): Արտահանվող ապրանքների մեջ շարունակում են գերիշխող դիրք պահպանել ադամանդագործական եւ ոսկերչական արտադրանքը, թանկարժեք մետաղների ջարդոնը եւ թափոնը՝ 40 տոկոս: Երկրորդ տեղում են ոչ թանկարժեք մետաղներն ու դրանցից պատրաստված իրերը՝ 15 տոկոս:

Անցյալ տարի, բացի զուտ քանակական տվյալներից, արտահանումն ունեցել է նաեւ որակական փոփոխություն: Գրանցվել է սեփական արտադրության ապրանքների արտահանման աճ: Վերջին տարիներին այս առումով վիճակն ուղղակի անմխիթար էր: Արտահանվում էին հիմնականում դրսից ներկրվող հումք ունեցող ապրանքներ կամ թանկարժեք եւ ոչ թանկարժեք մետաղների ջարդոնը: 2000 թ.-ին սեփական արտադրության ապրանքների արտահանման ծավալներն աճել են 35 տոկոսով: 1999-ին այդ ցուցանիշը ոչ միայն աճ չէր արձանագրել, այլեւ ընդհակառակը՝ նվազել էր: Սեփական արտադրության ապրանքների արտահանման աճի մեջ նշանակալի ազդեցություն ունի լեռնամետալուրգիան, որի արտադրանքը նաեւ առեւտրային դրական հաշվեկշիռ ունեցող երեք ապրանքատեսակներից առաջինն է: Դրական տարբերությունը կազմում է 20 մլն դոլար:

Էապես աճել է մեր տնտեսության ավանդական ճյուղերից քիմիական արդյունաբերության եւ մետաղաշինության ապրանքների արտահանումը: Նույնն է պատկերը նաեւ պատրաստի սննդի արտադրանքի պարագայում: Այստեղ առաջընթացը ձեռք է բերվել հիմնականում կոնյակների, գինիների, ծխախոտի, տոմատի մածուկի, ջեմերի շնորհիվ: Սննդի արդյունաբերությունն ապագայում արտահանման մեծացման իրական հնարավորություններ ունի: Այս ճյուղը, թերեւս, ամենամեծ առաջընթացն է ապրել տեխնոլոգիական նորացման եւ սեփական արտադրանքը միջազգային չափանիշներին համապատասխանեցնելու առումով:

Քիմիական արդյունաբերության պարագայում նույն հնարավորությունը, համենայն դեպս ներկա պահին, առկա է միայն «Նաիրիտի» համար: Մինչդեռ մյուս ճեղնարկությունների վիճակը դեռեւս ծանր է: Վերջիններիս հետ համանման վիճակում է նաեւ մեքենաշինության ոլորտի ճեղնարկությունների գերակշիռ մեծամասնությունը: Փոխարենը զարգացման եւ արտահանման ծավալների ավելացման մեծ ներուժ ունի լեռնամետալուրգիան:

Սակայն, այս ամենով հանդերձ, հարկ է նշել, որ 2000 թ.-ին ավելացել են նաեւ ներմուծման ծավալները՝ 9 տոկոսով: Գումարային առումով դա շուրջ 75 մլն դոլար է, իսկ ներմուծումն ընդհանուր առմամբ կազմել է 885 մլն դոլար: Այստեղ շարունակում են գերակշռել սննդի արդյունաբերության, բուսական եւ կենդանական ծագման ապրանքները: Դրանք կազմում են ներմուծվող ապրանքների ուղիղ մեկ քառորդը՝ շուրջ 220 մլն դոլար արժողությամբ: Այս թիվը մտորելու լուրջ տեղիք է տալիս: Չնայած ներքին շուկայի սահմանափակ լինելուն, այնուամենայնիվ, այս ծավալների սննդարդյունաբերական ապրանքների ներմուծումն ապացույց է, որ տեղական արտադրողները դեռ ճանապարհ ունեն մրցունակ եւ որակյալ արտադրանք թողարկելու հարցում: Ճիշտ է, կան ապրանքներ, որոնք անհնար է արտադրել տեղում, բայց տեղում արտադրվող ապրանքներից շատերը դեռեւս չեն կարողանում մրցակցել արտերկրից ներմուծվող համանման ապրանքների հետ: Առկա է նաեւ մեկ այլ երեւույթ: Որպես տեղական արտադրության արտադրանք մատուցվում է կամ ներմուծված եւ վերափաթեթավորված, կամ ամբողջապես ներմուծված հումքից ստացված սննդամթերքը:

Արտահանման եւ ներմուծման հաշվեկշիռը, ինչպես կարելի էր ենթադրել, բացասական է: Տարբերությունը կազմում է 588 մլն դոլար: 1999-ի համեմատ այն ավելացել է չնչին չափով՝ մոտ 8 մլն դոլարով: Սակայն, եթե այդ տարի բացասական հաշվեկշռի համեմատաբար նվազ լինելն ավելի շատ արդյունք էր ներմուծման ծավալների նվազման, ապա 2000 թ.-ին գրեթե նույն ցուցանիշն արձանագրվել էր հիմնականում արտահանման ծավալների աճի արդյունքում: Արտահանման ծավալների աճը, անշուշտ, դրական երեւույթ է: Այն արտացոլում է տվյալ երկրի տնտեսության մեջ արձանագրվող տեղաշարժերը: Այդուհանդերձ, արդյոք մե՞ծ նվաճում է արտահանման 28 տոկոս ավելացումը: Ընդունելով, որ դա մեծ աշխատանքի եւ ջանքերի գնով է ձեռք բերվել, ստիպված ենք ընդգծել, որ դեռեւս լուրջ առաջընթաց չէ եւ չի կարող զգացվել ամենօրյա կյանքում: Արտահանման եւ ներմուծման ծավալների անգամ նման տեմպերով աճի դեպքում Հայաստանի առեւտրային հաշվեկշիռը դրական կլինի առնվազն 9-10 տարի հետո: Այսինքն՝ արդյունաբերության վերագործարկման եւ զարգացման ուղղությամբ ձեռնարկված քայլերն ընդամենը տնտեսությունը ճգնաժամից դուրս հանելու սկզբնական ձեռնարկումներն են: Դրանք առայժմ չեն կարող արտահայտվել նաեւ ամենօրյա կյանքում: Իրենց վրա դա կզգան Ագարակի լեռնամետալուրգիական կոմբինատի, Ալավերդու «Մանես եւ Վալեքսի», «Նաիրիտի», «Արմենալի» («Կանազ») կամ վերագործարկված այլ ձեռնարկության աշխատակիցները: Սակայն այդ ձեռնարկությունների գործունեությունը բավարար չէ արտահանման ծավալների էապես ավելացման եւ ընդհանրապես երկրի տնտեսության զարգացման, բնակչության կենսամակարդակի բարձրացման համար: Հետեւաբար, պետք չէ ոչ գերագնահատել, ոչ էլ թերագնահատել տնտեսության մեջ նկատվող առաջընթացը: Այն դեռեւս չի նշանակում տնտեսական զարգացում՝ դրանից բխող բոլոր հետեւանքներով, բայց անհնար է չտեսնել դրական սկիզբը: Չմոռանանք նաեւ, որ այն, ինչ կատարվեց այս ուղղությամբ ներկա իշխանությունների կողմից մեկ տարում, չէր կատարվել նախկին 8-9 տարիների ընթացքում:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Վստահությունը համագործակցության երաշխիք

Այնթապի ավանդների պահպանման համար

Արարատի մարզի Այնթապ ավանի բնակիչներն ապրում են շարունակական հոգսերի հերթական ծմեռը: Այնթապի ինքնապաշտպանության հերոսամարտի կոթողը եւ վերջերս այնտեղ տեղադրված պայքարի կազմակերպիչների խարե արձանագրություններով ժամանակն ասես անշարժացնող կիսանդրիները հիշողության պարտադրանք են նաեւ:

Այնթապի թիվ 2 միջն. դպրոցը հուշահամալիրից մի-փոքր հեռավորությամբ կառուցված 1975 թ. ամենամեծ տիպային դպրոցներից մեկն է՝ բաղկացած 7 մասնաշենքերից, 32 դասարաններից: Անցած 10 տարիների երկրի բարձիթողի վիճակը, բնականաբար, իր ավերիչ ազդեցություններն է թողել ինչպես հանրապետության շատ կրթօջախների, այնպես էլ այս դպրոցի վրա: Չնայած մասնակի վերանորոգչական աշխատանքներին՝ դպրոցի շենքի մի մասը ջարդված դռներով, ծեփաթափ, խարխուլ պատերով ու պատուհաններով բավականին խեղճ տպավորություն է թողնում: Սակայն այսօր դպրոցի 800 աշակերտներից մի մասին բախտ է վիճակվել սովորել հաճելիորեն բարեկարգ ու տաք դասասենյակներում, մյուսները դեռեւս զրկված են այդ հնարավորությունից:

Այնտեղ, որտեղ գործում են ուրացավ ու հոգու նվիրումով մարդիկ՝ բացվում են հույսի դռները: Այդպես եղավ նաեւ Այնթապի թիվ 2 միջն. դպրոցում: Տիկին Ալլա Սահակյանը 1992 թ. դժվարին ժամանակներում սանձնելով կրթօջախի տնօրինությունը, իր շուրջը համախմբելով բարձրորակ ուսուցչական կազմ, աշխատել է բծախնդիր պատասխանատվությամբ եւ ամենայն խղճմտանքով: Դպրոցի աշակերտների թիվը 600-ից հասել է 800-ի (ուրախությամբ նկատենք, որ ավանում արտագաղթ չկա), որոնցից շատերն ավարտելով դպրոցը, շարունակում են ուսումը հանրապետության բուհերում:

Դպրոցի բարենորոգ, գեղեցիկ տեսքին նպաստել է սփյուռքահայ բարեւար Բյուզանդ Մարգարյանը՝ ԱՄՆ-ի Նյու Ջերսի քաղաքից: Դպրոցի վերանորոգման աշխատանքների համար Բյուզանդ Մարգարյանի ՀՄՆՀ-ին տրամադրած նշանակալի գումարն օգտագործվել է դպրոցի 3 մասնաշենքերի, մուտքի, մարզադահլիճի բարեկարգման նպատակով: Շինարարական աշխատանքներին անհրաժեշտ գումարի մյուս մասը տրամադրել է ՀՄՆՀ-ի տնօրեն Ա. Կիրակոսյանը: Դպրոցում շրջելիս թե՛ ուսուցիչներից, թե՛ աշակերտներից Բյուզանդ Մարգարյանի մասին լսում ես ամենաջերմ ու բարի խոսքեր՝ իբրեւ հեռեւողական, պատասխանատու, բծախնդիր, գործունյա, ազգանվեր մի մարդու, որ ապրել է «Հայրենիքին հավատավորի հավատքով պիտի օգնել միայն» սկզբունքով: Կրթօջախի ուսուցիչներն ու սաները ջերմորեն ու հարազատորեն են կապվել իրենց բարեւարի հետ: Անցած տարի սեպտեմբերին ուսումնական հաստատությունն անվանակոչվեց Բյուզանդ Մարգարյանի անունով:

Ծնունդով Հալեպ քաղաքից, արմատներով բնիկ այնթապցի կրթասեր ծնողների զավակ Բյուզանդ Մարգարյանը գործարար մարդու դժվարին, բայց եւ օրինակելի ճանապարհ է անցել: Բեյրութում նա երկու գործարան է հիմնել, նախ՝ երկաթե գործիքների, ապա՝ բնակարանային շինանյութերի արտադրության, որն իր տեսակի մեջ միակն էր Միջին Արեւելքում: Գործարանը վերաբացվեց երրորդ անգամ, սակայն պատերազմական դժվարությունների պատճառով արտադրությունը չարդարացրեց. նա տեղափոխվեց ԱՄՆ եւ սկսեց զբաղվել առեւտրական գործունեությամբ: 1995 թ. դադարեցրեց 50 տարիների արտադրական եւ առեւտրական գործունեությունը՝ նվիրվելով ազգային-հասարակական կյանքին: Բյուզանդ Մարգարյանը երիտասարդ տարիից անդամակցել է ՀԲԸՄ-ի Հայ երիտասարդաց ընկերությանը, որի առաջատարներից է եղել երկար տարիներ: Նրա հայանպաստ գործունեությունը տարաբնույթ ու բազմակողմանի է եղել: Լինելով Ամերիկայի հայկական համագումարի անդամ՝ նա մասնակցում է Հայաստանի օժանդակության աշխատանքներին:

1997 թ. այցելելով Հայաստան՝ Բյուզանդ Մարգարյանը լինում է նաեւ Այնթապ ավանի թիվ 2 միջն. դպրոցում եւ հանդիպելով տնօրեն Ալլա Սահակյանին, ծանոթանում դպրոցի դժվարին կացությանը եւ վստահում նրա ազնվությանն ու նվիրումին: Հայրենիքին սատարելու ցանկությունը կենտրոնանում է Այնթապի դպրոցին օգնելու մտահոգությունների մեջ: Իբրեւ հին այնթապցու զավակ Բյուզանդ Մարգարյանն իր մեջ մշտապես կրել է արմատների հիշողության ծայնը: Եվ քանի որ Այնթապը նշանավոր է եղել իր դպրոցներով, եւ այնթապցիներն իրենց կրթական ավանդները տեղափոխել են սփյուռք ու զարգացրել այնտեղ, Բյուզանդ Մարգարյանը փափագում է Այնթապի կրթական ավանդները վերածված տեսնել նաեւ հայրենի հողի վրա: Դպրոցի նորոգումը կրթական մակարդակը բարձրացնելու միջոց եւ առիթ է, որին կարող է նպաստել դպրոցում ստեղծվելիք կրթության զարգացման ֆոնը: Դպրոցում շուտով կստեղծվի թանգարան հին Այնթապի պատմությանը, մշակույթին, դպրությանը, բնակչության նիստ ու կացին վերաբերող: Առանձին բաժին կտրամադրվի Բյուզանդ Մարգարյանին, նրա անցած կյանքի ճանապարհին, որն էապես ուծացման դեմ պայքարի պատմություն է:

Հեռավոր Ամերիկայից իր մշտատեւ եւ հետեւողական հետաքրքրությամբ Բ. Մարգարյանն այժմ էլ շարունակում է արձագանքել դպրոցում կատարվող յուրաքանչյուր նորույթին: Բյուզանդ Մարգարյանի հայրենասիրությունը եւ այն ջերմ հարաբերությունները, որ զարգացել են նրա եւ ուսումնական հաստատության աշխատակիցների, աշակերտության միջեւ, վկայում են նրանց հետագա համագործակցության մասին: Հուսանք, որոնք նրա երազած նոր Այնթապը՝ մշակույթով, տնտեսությամբ ծաղկուն, առեւտրական շուկայով, զբոսաշրջության եւ տեղեկատվական կենտրոնով, լավագույն վարժարանով, եկեղեցով, մեծ թատերասրահով, կխորհրդանշի «պատմական Այնթապի եւ այսօրվա Այնթապի հայրենակիցների տեսիլքը» դառնալով հայրենի հողի վրա պատմական Այնթապի հին ու բարի ավանդների պահպանման եւ շարունակման գործընթաց:

ՄԵԼԻՆԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Ռուսաստանը եւ Իրանը ռազմավարական դաշնակիցներ են

Մոսկվան Թեհրանին կվաճառի այնքան զենք ու զինամթերք, որքան վերջինս ցանկանա գնել

Մոտ ապագայում Իրանը Չինաստանից եւ Հնդկաստանից հետո կդառնա Ռուսաստանից զենք եւ զինամթերք գնող ամենախոշոր պետությունը: Ամերիկյան եւ բրիտանական մամուլի ուշադրության կենտրոնում Իրանի նախագահի պետական այցն է Մոսկվա: «Թայմսը», «Ֆայնենշըլ թայմսը» եւ «Նյու Յորք թայմսը» երեկվա իրենց առաջնորդողներում պնդում են, որ Պուտին-Խաթամի բանակցություններում համաձայնություն է ձեռք բերվել շարունակելու ռուսական զրահական զենքի մատակարարումները Իրանին: Առաջիկայի շուրջ երկու երկրները ենթադրաբար ավելի կոնկրետ համաձայնության կգան ապրիլին. Իրանի պաշտպանական գերատեսչության ղեկավար Ալի Շամխանին Մոսկվայում իր

Ի դեպ, արդեն վաղը ՌԴ Անվտանգության խորհրդի քարտուղար Սերգեյ Իվանովը մեկնում է Վաշինգտոն, որտեղ նրան սպասում են ծանր բանակցություններ: Անկասկած, ռուս-ամերիկյան բանակցություններում առանցքային կլինի Ռուսաստան-Իրան ռազմական համագործակցությունը: Սակայն ի տարբերություն ելցինի, նախագահ Պուտինը մի քանի անգամ հասկանալ է տվել, որ ռուս-իրանական համագործակցությունն ուղղված չէ ԱՄՆ-ի դեմ եւ հանուն ռուս-ամերիկյան հարաբերությունների չի հրաժարվի իր ռազմավարական դաշնակիցներից, այդ թվում Իրանի հետ հարաբերությունների հետագա խորացումից: Նշենք, որ այսօրվա դրությամբ աշխարհում վաճառվող զենքի շուրջ 50 տոկոսը

ՌՈՅԵՏԵՐ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

բաժին է ընկնում ԱՄՆ-ին, Ռուսաստանին՝ ընդամենը 6,6 տոկոսը: Երկրագնդի տարբեր անկյուններում վերջին տասը տարիներին բռնկված եւ շարունակվող շուրջ 50 հակամարտություններից 40-ում օգտագործվում է ամերիկյան զենք: Կամ՝ միայն 1990-93 թթ. ԱՄՆ-ը շուրջ 8 մլրդ դոլարի զենք է վաճառել աշխարհի կողմից չճանաչված Տայվանին: Այսօր Տայվանը Սաուդյան Արաբիայի հետ գլխավորում է ԱՄՆ-ից զենք գնող պետությունների շարքը: Այնպես որ, Պուտինի Ռուսաստանն ունի փաստարկներ՝ ներկայացնելու չափից դուրս հավակնոտ դարձած Ամերիկային:

Իրանի նախագահի պետական այցի պաշտոնական մասն ավարտվել է դեռ երեկ: Խաթամին եւ նրա գլխավորած պատվիրակությունը հանդիպումներ են ունեցել Պուտինի, վարչապետ Կասյանովի, Պետդումայի խոսնակ Սելեզնյովի, այլ պաշտոնյաների հետ: Պուտինը նշել է, որ Իրան-ՌԴ համագործակցության խորացումը դրական ազդեցություն կունենա տարածաշրջանային մի շարք հակամարտությունների կարգավորման առումով: Հիշեցնենք, որ Տաջիկստանում շարունակվող ինքնամաքրման պատերազմին հնարավոր եղավ վերջ դնել հենց Մոսկվայի եւ Թեհրանի գործուն մասնակցությամբ:

Ռուսական եւ իրանական լրատվամիջոցները չեն մանրամասնում, թե ԼՂ հակամարտության կարգավորման շուրջ ինչ տեսակետներ են արտահայտել Հայաստանի ռազմավարական դաշնակից երկու տերությունների առաջնորդները: Փոխարենը, ՁԼՄ-ների հաղորդագրություններից մեզ հայտնի են Կասպիցի կարգավիճակի շուրջ Պուտինի եւ Խաթամիի դիրքորոշումները, որոնք արտահայտվել են համատեղ հայտարարության տեսքով: Այնտեղ մասնավորապես նշվում է. «Կողմերը բացահայտ հայտարարում են, որ Կասպիցի հատակով ցանկացած նավթատարի կամ գազատարի կառուցումը բնապահպանական առումով վտանգ է ներկայացնում... ՌԴ-ն եւ Իրանը հայտարարում են, որ Կասպիցը պետք է օգտագործվի բացառապես խաղաղ նպատակներով, անթույլատրելի է ոչ կասպիական պետությունների զինված ուժերի ներկայությունը Կասպիցի ջրերում»:

Այսպիսով, ՌԴ-ն եւ Իրանը մեկ անգամ եւս հայտարարեցին, այս անգամ առավել խիստ եւ հավակնոտ երանգով, որ չեն հանդուրժի ՆԱՏՕ-ի կամ ԱՄՆ-ի ներկայությունը Կասպիցի ավազանում: Իրենց համատեղ հայտարարությամբ Պուտինը եւ Խաթամին Արեւմուտքին տեղեկացնում են, որ Կասպիցի էներգակիրները միջազգային շուկաներ պետք է առաքվեն Ռուսաստանի կամ Իրանի տարածքով:

Ի դեպ, երեկ Անկարայում Թուրքիայի նախագահ Սեզերն իր ադրբեջանցի գործընկեր Ալիեւին ասում էր, թե Կասպիցը պետք է դառնա Եվրոպան Ասիային կապող տարանցիկ ճանապարհ:

Թ. Հ.

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Չեչեն հրամանատար Դիբիրովը ձերբակալվեց ռուս-ադրբեջանական սահմանում

Չեչեն դաշտային հրամանատար Սաբուրալի Դիբիրովը ձերբակալվել է այն պահին, երբ փորձել է հասել Ռուսաստանի սահմանի դաղստանյան հատվածը եւ արտաստանել Ադրբեջանում: 50 հոգանոց բանդայի ղեկավար Դիբիրովը ռուս-չեչենական երկու պատերազմներում հիմնականում զբաղվում էր մարդորսությամբ, եւ նրան է վերագրվում առեւանգումների առնվազն 15 դեպք: Ժամանակին Դիբիրովին շնորհվել է Չեչնիայի հերոսի կոչում:

Մի քանի օր առաջ Բաքվում ձերբակալվեցին եւս երկու չեչեն ահաբեկիչներ՝ Ռուսլան Ահմադովը եւ Բադրուդի Մուրթազաեւը, որոնք մասնակցություն են ունեցել Չեչնիայում 1998 թ. երեք անգլիացիների, մեկ նորզելանդացու առեւանգմանը եւ գլխատմանը: Բացի այդ, Ահմադովը առեւանգել է եւ փրկագին սպանելով ազատ արձակել ավելի քան 30 մարդու:

Այս փաստերը մեկ անգամ եւս ապացուցում են, որ Ադրբեջանը ապաստան է տալիս չեչեն ահաբեկիչներին: Ռուսական հատուկ ծառայությունների տվյալներով, Բաքվի կլինիկաներում ապաքինվում են մի քանի հարյուր մարդասպաններ: Ադրբեջանի տարածքում է թաքնվում թիվ մեկ մարդասպան Շամիլ Բասաեւի եղբայրը՝ Շիրվանին:

Շարոնը խստացնում է պաղեստինցիների շրջափակումը

Մարտի 12-ին Իսրայելի նորընտիր վարչապետ Արիել Շարոնը գումարեց իր կառավարության անդրանիկ նիստը՝ անցյալ շաբաթ իշխանության ղեկը պաշտոնապես ստանձնելուց հետո: Շարոնը ներկայացրել է պաղեստինցիների հետ վարվելու իր սկզբունքները: Նա առաջնային է համարել ոչ թե իսրայելցիների, այլ հենց հրեաների անվտանգության ապահովումը, «ինչից նրանք զրկվել են պաղեստինյան ապստամբության բռնկումից ի վեր»: Այս հայտարարությունը նախ կրկին ընդգծում է, որ «Լիկուդի» ծայրահեղ առաջնորդը հավատարիմ է մնացել իր ռասիստական անցյալին, երբ ասում էր, թե «արաբների շարքերում պարտության ոգին տարածելու համար պետք է միշտ հարվածենք ու պարտության մատնենք նրանց, ինչը իրագործվում է բազմաթիվ արաբներ սպանելու միջոցով»: Մյուս կողմից, նոր վարչապետը շրջանցել է այն փաստը, որ հենց ինքը առիթ տվեց նոր ինթիֆադայի, երբ 2000 թ. սեպտեմբերի 28-ին այցելեց Երուսաղեմի իսլամական սրբավայրերը:

Շարոնը շեշտել է նաեւ, որ չպետք է թույլ տալ պաղեստինցիներին «բռնության» միջոցով Իսրայելից զիջումներ կորզել խաղաղության գործընթացի ծիրում: Այստեղ նույնպես նա անտեսում է այն իրողությունը, որ 1991 թ. Մադրիդի վեհաժողովից մեկնարկած խաղաղ կարգավորման գործընթացը հիմնված էր ՄԱԿ-ի ԱԽ-ի որոշումների վրա, իսկ պաղեստինցիները ոչ թե զիջումներ, այլ այդ բանաձեւերի իրականացումն են պահանջում: Շարոնը գտնում է նաեւ, որ հարկ է պաղեստինցիներին չթույլատրել հակամարտության միջազգայնացումը կամ դրա տարածումը հարեւան երկրներում: Ընդ որում, Շարոնը չի բացառել բանակցությունների վերսկսման հնարավորությունը, սակայն «բռնությանը վերջ դնելու պայմանով»:

Բայց եւ այնպես, Շարոնի գործնական առաջին քայլերը ցույց են տալիս, որ նա դեռեւս շատ հեռու է խաղաղության գաղափարներից այնպես, ինչպես նրա արյունալի անցյալը: Բանն այն է, որ օրերս իսրայելական բանակը առավելագույնս սեղմել է պաղեստինյան բնակավայրերի շրջափակման օղակը: Այսպիսով, Արեւմտյան ափը տարանջատվել է 43, իսկ Գազայի գոտին՝ 4 պատարված մասերի: Միեւնույն ժամանակ, օկուպացիոն բանակը սկսել է խրամատներ փորել պաղեստինյան քաղաքների եւ գյուղերի շուրջբոլորը, ինչը կարող է լինել պաղեստինյան ինքնավարության տարածքներ ներխուժելու նախանշանը:

Այդ իսկ պատճառով մարտի 12-ին արաբ արտգործնախարարները, որոնք Կահիրեում սկսել էին իրենց հերթական նստաշրջանը, հատուկ հայտարարությամբ Անվտանգության խորհրդին կոչ արեցին անհապաղ նիստ կայացնել՝ իսրայելական նոր ագրեսիան ճնշելու համար: Ավելին, արաբ նախարարները պահանջեցին նաեւ որոշումներ ընդունել՝ պաղեստինցիներին պաշտպանելու համար ստեղծել միջազգային ուժեր, որոնց շուտափույթ ձեւով պետք է ուղարկել պաղեստինյան տարածքներ: Այնուհանդերձ, արաբների այս հորդորի իրագործումը պայմանավորված է ԱՄՆ-ի վետոյի իրավունքի օգտագործմամբ, որը միշտ եղել է հոգուս եբրայական պետության:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՄՈՎՍԵՍՅԱՆ

Չինաստանը կավելացնի ռազմական ծախսերը

Լարվածություն Չին-ամերիկյան հարաբերություններում

ՉԺՀ ֆինանսների նախարար Սյան Հուայյենի հրապարակած տվյալների համաձայն, 2001 թ. պաշտպանական բյուջեի գումարը կավելացվի 17,7 տոկոսով: Նրա խոսքերով, «ՉԺՀ ժողովրդապատերազմական բանակը պետք է հարմարվի աշխարհի ռազմական իրավիճակի արմատական փոփոխություններին» եւ յուրացնի բարձր տեխնոլոգիաները: Այսուհետեւ ռազմական ծախսերը կկազմեն տարեկան 17,2 մլրդ դոլար, որն ավելին է, քան Հնդկաստանի, Տայվանի կամ Կորեայի ռազմական բյուջեն: Փորձագետները, սակայն, ենթադրում են, որ ՉԺՀ պաշտպանական ծախսերն իրականում եռակի շատ են եւ փաստորեն համեմատելի են ճապոնիայի ռազմական բյուջեի հետ (45 մլրդ դոլար):

Ինչ վերաբերում է ՉԺՀ ռազմական ծախսերի ավելացման պատճառներին, Կոսովոյի պատերազմը, Բալկաններում եւ այլուր ԱՄՆ ուժի ցուցադրումը Չինաստանի մտահոգության առաջին ազդակները եղան: 1999 թ. առաջին անգամ ՉԺՀ պաշտպանական բյուջեն ավելացվեց 12,7 տոկոսով: «Ֆիգարո» թերթը նշում է, որ նախագահ Ցզյան Ցզեմինի քաղաքական հենարանը բանակն է, որի կարիքներն անհնար է անտեսել: Հնդկաստանի վերազինումը, Ճապոնիայում եւ Տայվանում ամերիկյան «հակահրթիռային վահանի» ստեղծման ծրագիրը Չինաստանին դրդեցին «ռազմավարական» դաշինք կնքել Ռուսաստանի հետ, ինչը ենթադրում է նորագույն զինատեսակների գնումներ: Չինաստանը մասնավորապես ձեռք կբերի «SV27UBK» ռազմօդանավեր, «S30» գրոհային ինքնաթիռներ, «A50» արդիականացված ռադարային օդանավեր, «Kiloclass» սուզանավեր եւ մանավանդ գերձայնային «Sunburn» հրթիռներով հանդերձավորված էսկադրային ականակիրներ: Այս ամբողջ սպառազինությունը գնահատվում է մոտ 10 մլրդ դոլար:

Տայվանի դիմացի ափին 1991 թ. ի վեր ՉԺՀ-ն 400-600 հրթիռ է տեղաբաշխել Չինաստանի վերամիավորման բանակցություններում ուժի դիրքերից խոսելու նպատակով: Ինչպես հայտնի է, ԱՄՆ-ը խաղաղապահության դեր է ստանձնել Տայվանը ՉԺՀ-ից բաժանող նեղուցում, որ-

տեղով անցնում է Ճապոնիա առաքվող նավթի 80 տոկոսը: Վաշինգտոնում այժմ երկյուղներ կան, որ չինական նորագույն «Sunburn» հրթիռները կարող են վերջ դնել տարածաշրջանում ամերիկյան 7-րդ նավատորմի գերիշխանությանը:

Ջորջ Բուշ կրտսերի նախագահության հենց սկզբից լարվածություն ծագեց չին-ամերիկյան հարաբերություններում: Չինացիները գտնում են, որ Բուշը փաստորեն «սառը պատերազմ» է սկսել ՉԺՀ-ի դեմ, վերհիշելով Ռոնալդ Ռեյգանի վարած ուժի քաղաքականությունը: Մինչդեռ Բուշի ընտրվելուց հետո ՉԺՀ-ն որոշ զիջումներ է արել Տայվանի հետ վերամիավորման հարցում: Չինաստանը նաեւ որպես հովանավոր է հանդես գալիս երկու Կորեաների վերամիավորման բանակցություններում: ՉԺՀ-ում անդառնալիորեն անցում է կատարվել շուկայական տնտեսության: Այդ հզոր երկիրն ուզում է դառնալ 2008 թ. օլիմպիական խաղերի կազմակերպիչը: Մինչդեռ Բուշի վարչակազմը ՄԱԿ-ի մարդու իրավունքների հանձնաժողովում պահանջում է ՉԺՀ-ին դատապարտող բանաձեւ ընդունել, անտեսում է ամերիկյան «հակահրթիռային վահանի» ստեղծման դեմ Չինաստանի բողոքները, որի կարծիքով «վահանը» վտանգի կենթարկեր աշխարհի խաղաղությունը եւ ռազմավարական հավասարակշռությունը: ԱՄՆ-ը նաեւ ուզում է զենքի նորագույն համակարգեր վաճառել Տայվանին: Այս ամենի պատճառով մարտի 18-24-ը ՉԺՀ փոխվարչապետ Ցյան Ցիչենի Վաշինգտոն կատարելիք այցի ընթացքում սպասվում են լարված ու դժվարին բանակցություններ:

Պ. Ք.

ԱԶԳ

Մշակույթ

Վերոնշյալ խորագրի ներքո Մայքլ Չըրչը գրում է Բրիտանական «Մոթսման» թերթի մարտի 6-ի համարում:

Ինչ ուզում եք ասեք Ռոբին Քուքի մասին, նա ամենահարմար անձնավորությունն էր Բրիտանական գրադարանում հայկական քրիստոնեական գանձերի նոր ցուցահանդեսի բացումը կատարելու: Քաղաքական լավ գործերի համատեքստում այս մեկը գերազանցում է բոլորին, քանի որ ցուցադրվող իրերի օրանը տխուր անցյալով անհուսալիորեն աղքատ մի երկիր է, որն ամեն ջանք գործադրում է միանալու արևմտյան ուժերին:

Միայն Թուրքիան է մնացել, որ դեռ ժխտում է թուրքերի իրագործած ցեղասպանությունը, որին 1915-ին զոհ գնացին միլիոնավոր հայեր եւ որը պատճառ դարձավ, որ վերադարձողներն ապաստան փնտրեն այլ երկրներում: Հայկական սփյուռքը նախորդեց հեթանոսության շրջանի հրեականին եւ հիսլերին հուշեց գործի դնել իր չարամիտ գաղափարը: Այս պատճառով է, որ հայերը մշակութային հզոր ուժ են Ֆրանսիայում, Կալիֆոռնիայում, Ավստրալիայում, Ռուսաստանում եւ Լիբանանում՝ չխոսելով դեռ Պորտուգալիայի եւ Բրիտանիայի մասին, որտեղ Գալուստ Գյուլբենկյանի հիմնադրամն իր գոյությունը պահպանում է շնորհիվ մշակութային գործերի: Ազգանունների «յան» վերջավորությունն է մատնում նրանց (հայ լինելը): Հիշեք երգչուհի Քեթի Բերբերյանին, վիպասան Վիլյամ Սարոյանին եւ Գրեթա Գարբոյի նախասիրած ռեժիսոր Ռուբեն Մամուլյանին: Նրանք հայեր էին, տաղանդավոր անձնավորություններ:

Ուղիղ 1700 տարի առաջ Հայաստանն առաջին երկիրն էր, որ պաշտոնապես ճանաչեց քրիստոնեությունը եւ ներկա ցուցահանդեսի ենթավերնագիրը դա է հուշում՝ «Հայկական քրիստոնեական արվեստի 1700 տարիները»: Եթե Բրիտանական գրադարանի նոր ցուցահանդեսի դահլիճներով, եւ դուք Չեզ շրջապատված կգտնեք խաչքարերով, քանդակներով, փայտի փորագրություններով եւ կերամիկական իրերով: Իսկ պատերի երկարությամբ աղակյա ցուցափեղկերում դուք կարող եք գտնել մանրանկարներով գունազարդված գրքեր, որոնց նմանը երբեւէ չեք տեսել:

«Գունազարդված» բառը ճիշտ տեխնիկական տերմին լինելուց բացի, միաժամանակ առավել լուսատու մի բառ է, քանի որ այդ հին ավետարանների գույները դեռեւս վառ են: Նրանց մռայլ արեւմտյան համարժեքները համեմատվելու ոչ մի եզր չունեն սրանց հետ: Հայ ծաղկողներն իրենց թույլ են տվել հրաշալի ազատությամբ վարվելու ինչպես նյութի՝ մագաղաթի, այնպես էլ բովանդակության բացահայտման հետ: Նրանք իրենց մարդկային նմանակներին տվել են կինոնկարային շարժուն ազատություն եւ կայտառություն: Կաթի, ծվի, մկնդեղի, զանազան բանջարեղենային բաղադրամասերի խառնուրդից ստանալով հատուկ գունանյութ՝ նրանք այդ բնագավառում գերազանցել են աշխարհում բոլորին, եւ դա հստակ նկատելի է:

Ավելին, նրանց աշխարհագրական դիրքը՝ քրիստոնեական եւ մահմեդական կայսրությունների ճամփաբաժանում գտնվելը հնարավորություն է տվել զարդանկարներում հասնել համաչափ խաչասերման: Նկարներում կարելի է հանդիպել Պարսկաստանին եւ Ռաջաստանին բնորոշ տարրերի: Դիցաբանական պատմություններում դարձյալ «խաչասերում» կա: Աղացույց՝ հայկական խաչելության մեջ առյուծը, որը ճնած է խաչի տակ, գալիս է Հին Հունաստանից: Առաջին հայերեն գիրքը տպագրվել է Վենետիկում, իսկ առաջին Աստվածաշունչը՝ Մադրասում: Հայկական մշակույթը միշտ էլ եղել է կոսմոպոլիտ:

Բայց այս ցուցահանդեսը հարուստ է նաեւ քաղաքական նրբերանգներով: Ցուցանմուշների մեծ մասի լավ պահպանվածությունը վկայում է սովետների զարմանալիորեն լուսավոր վերաբերմունքի մասին: Մյուս կողմից, բազմաթիվ գանձեր, որոնք այստեղ պետք է լինեին, դեռեւս գտնվում են Իրանում եւ Վրաստանում: Իրանյան կառավարությունը չի ցանկացել մասնակցել, իսկ վրացիները, որոնք ավանդական թշնամիներն են իրենց հարավային հարեւանների, պատրաստ չէին ցուցոններ ուղարկելու իրենց չվերաբերող մի ցուցահանդես: Մյուս կողմից, ցուցահանդեսի խորագրում նշված «Տաղանդ» իր մեջ ամփոփում է ճակատագրի ամենաէական հեգնանքը: Քանի որ, ըստ ավանդության, ենթադրվում է, որ Նոյն իր տապանով հանգրվանել է Արարատ լեռան վրա, որը Հայաստանի մայրաքաղաք Երեւանից հստակ երեւում է, բայց ներկայումս գտնվում է Թուրքիայի տարածքում:

Այնպես որ, գնացեք եւ աչքեք: Սա Բրիտանական գրադարանի առաջին «արտավանքն» է դեպի տոնի-բիզնես, եւ իրոք ցնցող է:

Ցուցահանդեսը բաց է լինելու մինչեւ մայիսի 28-ը:

Հայտնություն Բրիտանական թանգարանում

ՆՈՐ ԳԻՐՔ

Չրույցներ մաքուր խղճով

Չորի Բալայան. նոր գիրք

2000 թվականին «Հայոց աշխարհ» թերթի 78 համարներում շարունակաբար տպագրվում էին թերթի գլխավոր խմբագիր Գագիկ Մկրտչյանի հարցազրույցները, որոնք Հայաստանի, հայ ժողովրդի պատմության, այսօրվա ու վաղվա մասին են:

Եվ ահա այդ հարցազրույցներն ամբողջությամբ տպագրվել են առանձին հատորյակով («Ամարաս», 2001 թ., հրատարակիչ՝ Արկադի Ասրյան, խմբագիր՝ Աղասի Մկրտչյան): «Երե՛կ, այսօր, վաղը», այսպես է կոչվում գիրքը, որի առաջաբանում Չորի Բալայանը գրում է. «Սկսեցինք մեր երկխոսություններում լայնորեն ընդգրկել նրանց, ովքեր դարեր, հազարամյակներ առաջ արդեն վերապրել էին այն, ինչ մենք՝ հիմա: Ինքներս էլ ակամայից ավելի ու ավելի էինք շեշտը դնում զգացմունքների վրա: Եվ ինչպե՞ս չհիշես այստեղ մեծն Ջեկ Լոնդոնին. «Մտածողները չեն տառապում արտահայտությունների պակասից: Ամենաբարդը բառերով զգացմունքներն արտահայտելն է: Այդ տեսակետից ավելի հեշտ է գրել «Կապիտալի» չորս հատորներ, քան պարզ, ինարական բանաստեղծություն»:

Փաստագրական հսկայական նյութ ներկայացնող այս գիրքն, անշուշտ, արժանի է ուշադրության:

Ա. Հ.

Հիշատակը լույս լինի

Այսօր երաժշտական հանրությունը հրաժեշտ տվեց ճանաչված կոմպոզիտոր, մանկավարժ, մշակութային գործիչ Ստեփան Լուսիկյանին:

Կյանքից վաղաժամ հեռացած արվեստագետը հաստատեց թողնել պատկառելի ստեղծագործական ժառանգություն, հիշարժան եւ բարի հուշեր թե՛ սերնդակիցների, թե՛ ուսանողության, թե՛ երաժշտասեր լայն շրջանակների մեջ:

Ավարտելով Երեւանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի ստեղծագործական եւ դաշնամուրային բաժինները, հետագայում՝ ասպիրանտուրան, Ստեփան Լուսիկյանը ծեռնամուխ եղավ տարաժանր ստեղծագործությունների հեղինակմանը, որոնցից լավագույնները հնչել են բեմերից եւ մաս կազմել Ազգային ռադիոյի ոսկեդարանի:

Հասարակության, ընկերների հիշողության մեջ Ստեփան Լուսիկյանը մնալու է որպես բարեկիրթ, նրբանկաս, հայրենասեր, ընկերասեր մարդ եւ ընկեր, զավակների հոգատար հայր:

«Ազգ» օրաթերթը մոտ ժամանակներում կանդրադառնա վաղամեռիկ երաժշտի կյանքին եւ ստեղծագործությանը:

ՅԱՎԱԳԻՐ

Քաղ նամակ... ո՞ւմ

Հասարակությա՞նը, մեր ժողովրդի՞ն, իշխանությա՞նը, թե՞ Օհան Դուրյանին: Նամակիս առնչությամբ, այո, բոլորն են հասցեատեր, նաեւ Սփյուռքը: Բայց ում եւ ինչի մասին է պարզ ու միանշանակ պատասխան ունի...

1936 թ. հոկտեմբերի 6-ին մեր հազարամյա պատմության խառուղիների ամենամեծ դեմքերից Ակսել Բակունցը տաժանակիր բանտից, որտեղ ֆիզիկական ու հոգեւոր անլուր հավատարմության էր ենթարկվում, ՀԿԲԿ կենտկոմի քարտուղար Ամատունուն եւ ներքին գործերի ժողկոմիսարիատի ահ ու սարսափ Մուղդուսուն դիմում է խնդրանքով, ոչ պատշոն ստանալու համար, այլ միամտաբար կարծելով, թե իրեն, ինչպես շատերին, ախտորելու են հայրենիքից եւ ոչ՝ գնդակահարելու, նրանց հիշեցնելով, որ ինքը հայ գրող է, աղերսում է. «Ինձ գրելու եւ կարդալու հնարավորություն տվեք, ինձ գիրք ու մատիտ տվեք... Ինձ ուղարկեք Հայաստանի որեւէ հեռու շրջան, գյուղ կամ խորհրդային տնտեսություն, միայն թե լսեմ կենդանի խոսք... Թողեք, որ մնամ... Հայաստանի դռան հավատարիմ շունը»:

Ես այս տողերն անմիջապես հիշեցի մի քանի օր առաջ հեռուստատեսությամբ դիտելով վաստակաշատ մաեստրո Օհան Դուրյանի ու նրա դաստապատշաններ հրավիրած մամլո ասուլիսը: Մի քանի տասնյակ լրագրողների առջեւ, հրապարակում՝ հայ ժողովրդի, մաեստրոն ձեռքը տարավ ծոցագրպանը, հանեց Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացու իր անձնագիրը եւ, իբրեւ բողոք իր դեմ գործված անարդարության ձեռնաթափ եղավ նրանից կամ իրեն ոչ սազական ամբոխավարությամբ սպառնաց, թե կհրաժարվի, առանց դիրիժորության, անտեր թողնելով մեզ ու մեր մշակույթը: Խոստովանեմ, նրա հանդեպ տածած երկար տարիների իմ սերն ու պատկառանքը մի զգալի չափով հոդս ցնդեցին:

Ընթերցողիս հակիրճ հիշեցնեմ ասուլիսի նախապատմությունը, որ միակողմանի ծայրահեղ կողմնորոշումներով վերջերս մուտք է գործել մամուլի էջեր: 1999-ին ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի (զարմանալի եռամիասնություն) նախարարությունը պայմանագիր է կնքում Դուրյանի հետ՝ նրան հռչակելով մեր օպերայի «ցմահ գլխավոր դիրիժոր», (սխալ առաջին), նրան, փաստորեն, օծելով կաթողիկոս կամ Հռոմի պապ, որովհետեւ միայն նրանք են ցմահ: Վերջերս նախարարությունն իր այս «հռչակագիրը» լուծարեց (սխալ երկրորդ), սակայն ընկավ մի նոր փորձանքի մեջ. պիտի կանչվի դատարան եւ պատասխան տա... Ավելացնեմ, որ նախարարությունը Դուրյանին չի զրկել իր դիրիժորական փայտիկը գործածելուց, այլ միայն ու միայն «կաթողիկոսությունից»: Եվ ահա մաեստրոն պայքարում է իր արտառոց պատճառի համար, թե չէ կթողնի երկիրն ու ժողովրդին եւ կգնա՝ առանց ետ նայելու: Նրան ոչ ոք չի վտարում հայրենիքից, նա սեփական ցանկությամբ ու կամքի է ինքնավտարվում, ի ցավ եւ իրեն, եւ մեզ:

Պարոն Դուրյանին չասե՞մ, որ մաեստրությունը լոկ արհեստավարժություն չէ, այլ հոգեղեն, մեր դեպքում նաեւ ազգային-հայրենասիրական նկարագրի մակարդակ: Չասե՞մ, որ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացու գերագույն-գլխավոր փաստաթուղթը ձեզ ոչ մշակույթի նախարարությունն է տվել եւ ոչ իսկ երկրի նախագահը, այլ հարգաս ժողովուրդն ու հայրենիքը. դա նրանց բարձրագույն նվերն է ամեն մեկիս: Չասե՞մ, որ եթե ձեզ հետ անարդարացի են վարվել, մի եղեք այդքան պատվամոլ, որը պատվասիրության քարոզ երեսն է: Իմացեք, որ առավել մեծ անարդարությունների ենթարկվել, ենթարկվում ու ենթարկվելու են շատերը, մանավանդ մեր խառնակ ժամանակներում: Դուք ոչ առաջինն եք եւ ոչ էլ վերջինը, սակայն առաջինն եք, կարծում եմ նաեւ վերջինը, որ հրաժարվում է իր հայրենական պատկանելությունից: Այդ քայլը ձեր ամենամեծ թշնամին կդառնա, մաեստրո:

Ես բոլորիս ցավակցում եմ:

ՆՈՐԱՅՐ ԱՂԱԼՅԱՆ

ԹԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

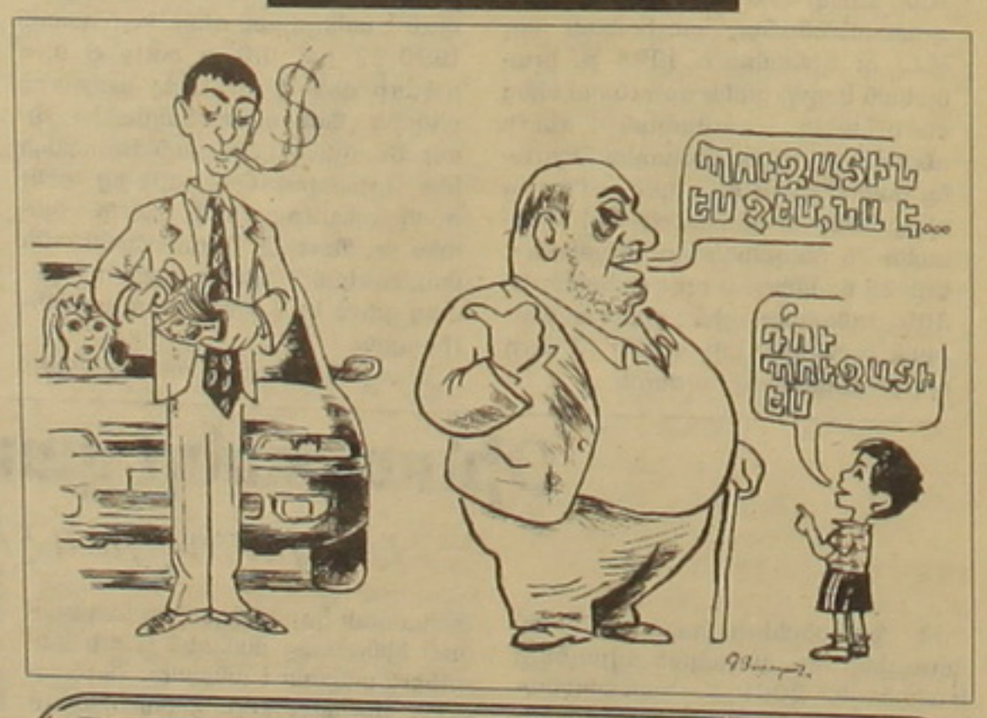

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՕՐԱՑՈՒՅՑ

Մարտի 14

Հայոց տոմարի Վանատուր օրը

ՏԱՐԵԳՐՈՒԹՅԱՆ ԱՅՍ ՕՐԸ

- 1918 թ. Անդրկովկասում գերմանա-թուրքական հարձակման պայմաններում անցկացվեցին Տրապիզոնի բանակցությունները Թուրքիայի եւ Անդրկովկասի սեյմի միջեւ:
- 1921 թ. տկարմիր բանակը կրկին մտավ Երեւան:

ԾՆՎԵԼ ԵՆ

- Ալեքսանդր Մղբերովը (Մղբերյան, 1884 թ., Թիֆլիս), թատերական գործիչ, դերասան:
- Գուրգեն Օհանջանյանը (1902 թ., Երեւան), արդարադատության գեներալ-մայոր:
- Աշխարհագրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Վիկտոր Զավրիեւը (Զավարյան): Ծնվել է 1908 թվականին Ուֆայում:
- Գրիգոր Բոյաջիեւը (1909 թ., Դոնի Ռոստով), արվեստագիտ. դ-ր, պրոֆ., թատերագետ:
- Վրույր Բալասանը (Բալասանով, 1914 թ., Մոսկվա), արվեստի վաստ. գործիչ, թարգմանիչ, բանաստեղծ:
- Սողոմոն Բալյանը (1917 թ., Ալեքսանդրապոլ), ՀՀ վաստ. երկրաբան, աշխարհագրական գիտ. դ-ր, պրոֆ., աշխարհագրագետ-գեոմորֆոլոգ:

ՀԵՂԻՆԵ ԴԱՐԱԳՈՒԼՅԱՆ

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

Ով է մեղավոր, ով՝ արդար

Հայաստանի ֆուտբոլային հասարակությունը տագնապած է: Բուն ֆուտբոլային շրջաններում կրքեր են բորբոքվում: Միմյանց նկատմամբ առկա է անհանդուրժողական պահվածք: Որոշ թիմերի ղեկավարներ հասել են ապշեցուցիչ ծայրահեղության: Փորձում են բոյկոտել ֆուտբոլի հանրապետական առաջնությունը: Այս առիթով ֆուտբոլի ֆեդերացիայի մամլո խոսնակը դիմել է հանրապետության նախագահին՝ խնդրելով նրան անձամբ ճնշել հարցը՝ որոշելու արդարն ու մեղավորը: Եթե գործը հասել է հանրապետության նախագահին, ապա կասկած չկա, որ մեղավորները կպատժվեն: Սակայն մի կողմ դնենք «արդարն» ու «մեղավորը»: Ի՞նչն է այդ մարդկանց մղում բոյկոտելու, տապալելու հանրապետության առաջնությունը: Չէ՞ որ արարքի անհրաժեշտության պատկերացումների եւ բուն արարքի հետեւանքի միջեւ ընկած է խոսքի, անպատասխանատվության, ազգային ֆուտբոլի՝ միջազգային ֆուտբոլի ղեկավարության մոտ մեր նկատմամբ բացասական վերաբերմունքը: Մի՞թե այդ մարդիկ չեն հասկանում, որ հանրապետության առաջնությունը տապալելն արդեն իսկ հանցանք է, անկախ «արդարից» ու «մեղավորից»: Վերջապես կարելի՞ է հարց լուծել «բազարային» պատկերացումներով: Ինչեւէ: Կարծում ենք, որ հանրապետության նախագահը շուտափույթ լուծում կտա հարցին եւ կգտնի ֆուտբոլային կրքերը հանգստացնելու միջոցներ: Ֆուտբոլային ժամանակը չի սպասում:

ՌՈՒԲԵՆ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Խմբային մրցաշարերն ավարտվում են

Մեկ սկսվեցին եվրոպական երկրների ֆուտբոլի Չեմպիոնների լիգայի երկրորդ խմբային փուլի վերջին՝ տուրի հանդիպումները:

Մրցեցին հետեւյալ զույգերը. «A» խումբ- «Մանչեսթր յունայթեդ» (Անգլիա)-«Շտուրմ» (Ավստրիա), «Վալենսիա» (Իսպանիա)-«Պանաթինաիկոս» (Հունաստան), «B» խումբ- «Միլան» (Իտալիա)-«Ղեոորտիվո» (Իսպանիա), «Պարի Սեն Ժերմեն» (Ֆրանսիա)-«Գալաթասարայ» (Թուրքիա): Այսօր մրցաստարեզ կմտնեն մյուս երկու խմբերի մասնակիցները. «C» խումբ- «Բավարիա» (Գերմանիա)-«Արսենալ» (Անգլիա), «Սպարտակ» (Ռուսաստան)-«Լիոն» (Ֆրանսիա), «D» խումբ- «Լիդս յունայթեդ» (Անգլիա)-«Լացիո» (Իտալիա), «Անդերլեխթ» (Բելգիա)-«Ռեալ» (Իսպանիա):

Վաղը մարտի 15-ին, կմրցեն նաեւ ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկության մասնակիցները: Քառորդ եզրափակիչ փուլի պատասխան հանդիպումները կանցկացնեն «Լիվերպուլ» (Անգլիա)-«Պորտո» (Պորտուգալիա), ՊՍՎ «Էյնդհովեն» (Հոլանդիա)-«Կայզերսլաուտերն» (Գերմանիա) , «Սելտա» (Իսպանիա)-«Բարսելոն» (Իսպանիա), «Ռայո Վալեկանո» (Իսպանիա)-«Ալավես» (Իսպանիա) զույգերը:

Ռ. Ա.

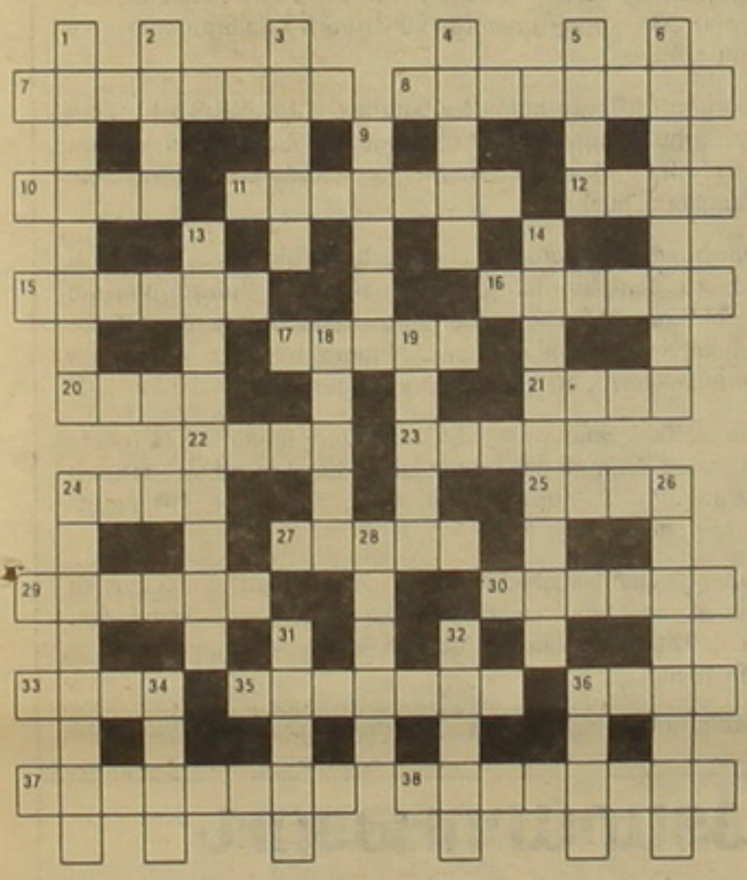

ԽԱՉԲԱՌ

Ուղղահայաց 1. Հնավայր Դիլիջանի մոտ, որի մշակույթը թվագրվում է մ.թ.ա VIII-մ.թ.ա VI դդ: 2. Քաղաք Հնդկաստանում: 3. Բնավճարային հարկ: 4. Ա. Բակունցի ծիրանի փող նվագող հերոսը: 5. Ադամի եւ Եվայի որդին: 6. Հայ գրականագետ: 9. V դ. հայ պատմիչ, փիլիսոփա, թարգմանիչ: 13. Աղտորազգիների ընտանիքի ծառ, սպարակ: 14. Ֆրանսիացի մատերիալիստ փիլիսոփա, XVIII դ., ֆրանսիական բուրժուական հեղափոխության գաղափարախոս, լուսավորիչ: 18. Նահանգ ԱՄՆ-ում: 19. Գերմանացի գրող, հրապարակախոս Վերնոյի անունը: 24. Ռուս օպերային երգիչ: 26. Գամառ-Քաթիդայի անդամներից: 28. «Պատը» պատմվածքի փիլիսոփա հեղինակը: 31. «Ասկանիո» վեպի հեղինակը: 32. Չեխովի «Քունը տանում է» պատմվածքի հերոսը: 34. Նավահանգստային քաղաք Եմենում: 36. Երկրաչափական մարմին:

Հորիզոնական 7. Տոնախմբություն, հանդես ծննդյան կամ ամուսնության գործունեության որեւէ ամյակի առիթով: 8. Հայ ճարտարապետ, Կ. Ստանիսլավսկու անվան ռուսական դրամատիկական թատրոնի նախագծի հեղինակը: 10. Սյունիքի տիկինը, որը հիմնել է Գնդեվազ գյուղը: 11. Կիլիկիայի մշակութային կենտրոններից: 12. Բույսերի մակաբույծ միջատ: 15. Նորընծա ամերիկյան սենատորուհի: 16. Մարդու մարմնի մաս: 17. ... Եկմալյան, ... Չուդրա: 20. Թշնամի, ...: 21. Ժամանակակից կացարան: 22. Իտալացի երգիչ, կինոդերասան: 23. Լատինական Ամերիկայում շատ օգտագործվող թեյախոտ: 24. «Ընձենավորի» հեղինակի անունը: 25. Վար ու ...: 27. «Թախտ» օպերայի հեղինակը: 29. Ֆրանսիացի բանաստեղծ: 30. Հայ հոգեւոր երգերի անզուգական կատարող, երգչուհի: 33. Ըստ Աստվածաշնչի Իսահակի մայրը: 35. Խորհրդային ջութակահար: 36. Ալկոհոլային խմիչք: 37. Ներբող, փառաբանող երգ: 38. Գյուղ Արագածի հարավ-արեւելյան լանջին:

Կազմեց է. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆԸ

Նախորդ համարում տպագրված խաչբառի պատասխանները

Ուղղահայաց

1. Հավանա: 2. Հակոբ: 3. Ասաֆեւ: 4. Գիսանե: 6. Այդահո: 11. Ճարմանդ: 12. Ոենտգեն: 13. Նարտյան: 14. Վարսանդ: 15. Տանին: 16. Արտեկ: 20. Մխիթարյան: 22. Ալանին: 24. Եղջերու: 25. Սումախ: 26. Սոնեն:

Հորիզոնական

5. Կալիտա: 7. Սուրբիկ: 8. «Կայլուշա»: 9. Բոյաջիեւ: 10. Կաճառ: 13. Նովել: 15. Տրոյա: 17. Էմեսին: 18. Տատասկ: 19. Նամակ: 21. Բաղեն: 23. Նժդեհ: 25. Սիգիփոս: 27. Մակարոն: 28. Տիրանա: 29. Եղվարդ:

YEREVAN-PARIS-LYON
SABERATOURS-SEVAN
ՍԱԲԵՐԱՏՈՒՐ-ՍԵՎԱՆ
ԵՐԵՎԱՆ-ՓԱՐԻԶ-ԼԻՈՆ

Ավիատոմսեր եւ տուրիզմ

«Սաբերատուր-Սեւան»
ճամփորդական գործակալությունն առաջարկում է.

- *Ավիատոմսեր երեւանից ուղիղ չվերթերով*

ARMENIAN AIRLINES swissair KLM BRITISH AIRWAYS АЭРОФЛОТ

տանգիս խաղաքներով ցանկացած ուղղությամբ եւ ընկերությամբ: Փարիզի օդանավակայանում Ձեզ կդիմավորի մեր գրասենյակի ներկայացուցիչը եւ կհոգա Ձեր բոլոր հոգսերը՝

- *Գնացքի տոմսեր Եվրոպայում*
- *Հյուրանոցների ամրագրում՝ Հայաստանում եւ արտասահմանում*
- *Բժշկական ապահովագրություն*

375010, ք. Երեւան, Վարդանանց 10
Հեռ. (374 1) 52 54 48, 52 85 48, ֆաքս (374 1) 56 40 30
E-mail: sabera@arminco.com

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՀՀ կառավարությանն առընթեր տեղեկատվության եւ գրահրատարակչության վարչությունն ի գիտություն հրատարակչությունների հայտնում է, որ 2002 թվականի գրահրատարակչական պետպատվերն իրականացնելու է հետեւյալ ուղղություններով.

Մանկապատանեկան

- Հայ ժամանակակից մանկագիրների ստեղծագործություններ
- Մանկական թարգմանական գրականություն
- Պատկերազարդ խաղագրքեր
- Մանուկների դաստիարակության ուսուցողական ձեռնարկներ
- Հայաստանի պատմությանը, բնությանը, աշխարհագրությանը, առասպելներին նվիրված պատկերազարդ գրքեր
- Արվեստի պատմության, գեղագիտության հարցերին նվիրված հանրամատչելի պատկերազարդ գրքույկներ:

Հանրագիտարանային

- Հանրագիտարանային գրականություն

Գիտահանրամատչելի

- Հայաստանն այսօր. տեղեկագրեր (հայերեն եւ օտար լեզուներով)
- Հայաստանի պատմությանը, մշակույթին, ավանդույթներին նվիրված օտարալեզու գրականություն
- Գիտության եւ մշակույթի հայ ականավոր գործիչների կյանքին եւ ստեղծագործությանը նվիրված գրականություն
- Գիտության եւ մշակույթի տարբեր բնագավառների վերաբերյալ տերմինաբանական բառարաններ

Գեղարվեստական եւ այլ գրականություն

- Հայ ժամանակակից բանաստեղծների եւ արձակագիրների ստեղծագործություններ
- Թարգմանական գրականություն
- Օտարները Հայաստանի եւ հայերի մասին
- ՀՀ կառավարության որոշումների շրջանակներում հոբելյանական գրականություն

Մրցույթի հայտարարությունը կտպագրվի լրացուցիչ ՀՀ գնումների պաշտոնական տեղեկագրում:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ
մրցութային կարգով աշխատանքի է հրավիրում
շենքի անվտանգության ծառայության աշխատակցի:

Թեկնածուն պետք է ունենա միջնակարգ մասնագիտական կամ բարձրագույն կրթություն, նվազագույնը մեկ տարվա աշխատանքային փորձ: Անգլերենի իմացությունը ցանկալի է:

Պահանջվող փաստաթղթերն են կրթության վկայական, մասնագիտական երաշխավորագիր եւ ինքնակենսագրական (resume):

Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ ս. թ. մարտի 22-ը, ժ. 17.45:

Դիմել ՀԱՀ-ի կադրերի բաժին, հետեւյալ հասցեով՝ Մարշալ Բաղրամյան պող. 40, 50 ա սենյակ:

USAID

ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալությունը եւ Քեմոնիքս ինթերնեշնլը
հրավիրում է
ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԹԵՄԱՆԵՐ ԼՈՒՍԱԲԱՆՈՂ ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐԻՆ
«Միջազգային պայմանագրերի կիրառումը ՀՀ ներքին օրենսդրությունում»

թեմայով սեմինարին, որը տեղի կունենա չորեքշաբթի, 2001 թ.-ի մարտի 14-ին, ժամը 11:00-13:00:

Խոսնակներն են՝

ՀՀ Սահմանադրական դատարանի նախագահի տեղակալ, իրավագիտության թեկնածու
Վլադիմիր Հովհաննիսյանը եւ
Երեւանի պետական համալսարանի իրավաբանական ֆակուլտետի պրոֆեսոր, ՀՀ Սահմանադրական դատարանի խորհրդական, իրավագիտության դոկտոր
Արմեն Հարությունյանը

Սեմինարը տեղի կունենա Քեմոնիքս ինթերնեշնլի հայաստանյան մասնաճյուղի գրասենյակում, հետեւյալ հասցեով՝
Հայաստան, Երեւան 375019, Պուշկին փող, 1-ին նրբանցք, տուն 32
Հեռ. (3741) 54 51 21, 54 52 22, 27 33 10
էլ փոստ՝ cmonic@arminco.com

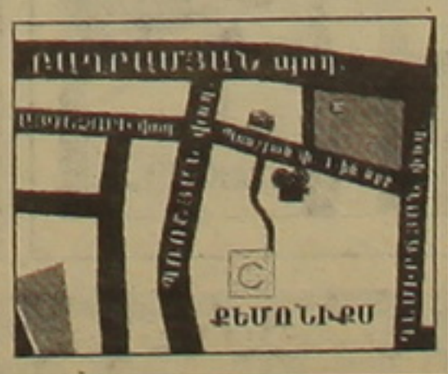

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
1991-2001 թթ. նվաճումների տասնամյակ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը սկսում է 2001-2002 ուսումնական տարվա ընդունելությունը մագիստրոսի կոչում շնորհող հետեւյալ ծրագրերով՝

- Արդյունաբերական ճարտարագիտություն եւ համակարգերի կառավարում
- Ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաներ եւ հաղորդակցության համակարգեր
- Իրավագիտություն
- Համեմատական իրավական ուսումնքներ
- Գործարար ղեկավարում
- Քաղաքագիտություն
- Հասարակական առողջապահություն
- Անգլերենի դասավանդում որպես օտար լեզու

Բարձրագույն կրթությունը եւ անգլերենի լավ իմացությունը պարտադիր են:

Մարտի 24-ին, ժ. 11.00-ին հրավիրում ենք ՀԱՀ-ի մեծ դահլիճ՝ մասնակցելու **բաց դռների օրվան**:

Փաստաթղթերի ընդունման վերջին ժամկետն է ապրիլի 17-ը, ժ. 15.00:

Տեղեկությունների համար դիմել՝
Երեւան, Մարշալ Բաղրամյան 40, 19 սենյակ
Հեռ. 51-27-93, 51-27-92

ՀԱՅՏԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՄԱՆ ՀՐԱՎԵՐ (IFB)

«13» մարտի 2001
Պայմանագրի No. PO057952
Համաշխարհային բանկի փոխառության/վարկի No. IDA 33480-AM
Համաշխարհային բանկի փոխառության/վարկի անվանումը՝ Հայաստանի սոցիալական ներդրումների հիմնադրամ

1. Հայաստանի սոցիալական ներդրումների հիմնադրամ (ՀՍՆՀ) ծրագրի ֆինանսավորման նպատակով Հայաստանի Հանրապետությունը Միջազգային զարգացման ընկերակցությունից (IDA) ստացել է վարկ եւ նախատեսում է օգտագործել այդ միջոցների մի մասը IA00063 համաձայնագրի համապատասխան, f. Գյումրիի թիվ 26 դպրոցի կառուցման ծրագրի վավերացված վճարումները կատարելու համար:

2. Պատվիրատուն՝ ծրագրի ԻԳ, որը համաձայնագիր է կնքել ՀՍՆՀ-ի հետ, շահագրգիռ հայտատուներին հրավիրում է ներկայացնելու մրցութային հայտերի կնքված փաթեթներ f. Գյումրիի թիվ 26 դպրոցի կառուցման ծրագրի աշխատանքներն իրականացնելու համար:

3. Մրցութային փաստաթղթերը կարելի է ձեռք բերել ՀՍՆՀ գրասենյակից՝ Կ. Ուլնեցու 31, 4-րդ հարկ, ծեռքբերումների վարչություն եւ f. Գյումրի, Տիգրան Մեծի 27, (դպրոցի շենք) հասցեներից, յուրաքանչյուր փաթեթի համար վճարելով 15000 դրամ անփոխհատուցելի գումար: Շահագրգիռ հայտատուները լրացուցիչ տեղեկություններ կարող են ստանալ նույն հասցեներով:

4. Հայտերն ուժի մեջ կմնան բացելուց հետո 30 օրվա ընթացքում եւ պետք է ուղեկցվեն 110000 դրամ մրցութային երաշխիքով: Հայտերը պետք է ուղարկվեն f. Գյումրի, Տիգրան Մեծի 27, (դպրոցի շենք) հասցեով, ծրագրի ԻԳ, մինչեւ 2001 թ.-ի ապրիլի 13-ը, ժամը 12-ը:

Հայտերը կբացվեն վերը նշված հասցեով, նույն օրը նշված պահին այն մասնակիցների ներկայությամբ, որոնք կցանկանան մասնակցել այդ արարողությանը:

Նախամրցութային կոնֆերանսը կհրավիրվի ՀՍՆՀ գրասենյակում 2001 թ. ապրիլի 9-ին, ժամը 15-ին:

5. Ուշացված հայտերը կվերադարձվեն հայտատուներին չբացված վիճակում:

ՄՐՑՈՒՅԹԻ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ տրանսպորտի եւ կապի նախարարությունը հայտարարում է միջմարզային միկրոավտոբուսային եւ ավտոբուսային ներքոհիշյալ երթուղիները ուղեւորափոխադրումների լիցենզիա ունեցող փոխադրողներին հատկացնելու մրցույթ՝

1. Երեւան («Կիլիկիա» ե/կ)-Աբովյան (ա/կ)-Երեւան ավտոբուսային
2. Երեւան («Երկաթ. կ-ն» ե/կ)-Աբովյան (ա/կ)-Երեւան ավտոբուսային
3. Երեւան («Երկաթ. կ-ն» ե/կ)-Աբովյան (ա/կ)-Երեւան միկրոավտոբուսային

Մրցույթի են դրվում նաեւ նախորդ մրցույթներից թափուր մնացած երթուղիները (չվերթները):

Մրցույթը կկայանա

ս. թ. մարտի 23-ին, ժամը 10:00-ին «Երեւանի Հյուսիսային» ավտոկայարանում:

Հայտերի ընդունման վերջին ժամկետը՝ 20.03.2001 թ.: Փաստաթղթերը ներկայացնել Երեւան, Մեւանի խճուղի N1 «Հյուսիսային» ավտոկայարան՝ ամեն օր ժամը 9:00-17:00-ն (բացի կիրակի օրերից):

Անհրաժեշտ տեղեկությունների համար զանգահարել 62-26-01, 62-08-42 եւ 62-07-61 հեռախոսահամարներով:

ՄՐՑՈՒԹԱՑԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Ինտերմոթոր Արմենիա

Հայաստանում «ԴայմլերՔրայսլեր» կոնցեռնի գլխավոր ներկայացուցիչ «Ինտերմոթոր Արմենիա» ընկերությունը

հայտարարում է մրցույթ

միջազգային բեռնափոխադրումներով զբաղվող տրանսպորտային ընկերության կառավարչի թափուր հաստիքի համար:

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողները պետք է բավարարեն հետեւյալ պահանջներին.

- տարիքը մինչեւ 40 տարեկան
- բարձրագույն կրթություն
- առնվազն 5 տարվա աշխատանքային փորձ միջազգային տրանսպորտային ընկերությունում կամ կազմակերպությունում (ցանկալի է բարձր կամ միջին օղակի ղեկավարի պաշտոնում)
- միջազգային բեռնափոխադրումների կառավարման իրավական դաշտի իմացություններ
- հայերեն, անգլերեն և ռուսերեն լեզուների տիրապետում
- համակարգչային գիտելիքներ

Դիմումի ձեւը կարելի է ստանալ ընկերության գլխավոր գրասենյակում:
Դիմումների ներկայացման վերջին ժամկետը՝ 21 մարտի, 2001թ.:

«Ինտերմոթոր Արմենիա» ՀՁ ՓԲԸ
Հասցեն Գայի պող. 14/3, հեռ.՝ 58-12-75, 52-80-85, Ֆաքս՝ 56-51-79

Mercedes-Benz

ՀԱՅՏԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՄԱՆ ՀՐԱՎԵՐ (IFB)

«13» մարտի 2001
Պայմանագրի No. PO057952
Համաշխարհային բանկի փոխառության/վարկի No. IDA 33480-AM
Համաշխարհային բանկի փոխառության/վարկի անվանումը՝ Հայաստանի սոցիալական ներդրումների հիմնադրամ

1. Հայաստանի սոցիալական ներդրումների հիմնադրամ (ՀՍՆՀ) ծրագրի ֆինանսավորման նպատակով Հայաստանի Հանրապետությունը Միջազգային զարգացման ընկերակցությունից (IDA) ստացել է վարկ եւ նախատեսում է օգտագործել այդ միջոցների մի մասը IA00010 համաձայնագրի համապատասխան, f. Գյումրիի թիվ 38 դպրոցի կառուցման ծրագրի վավերացված վճարումները կատարելու համար:

2. Պատվիրատուն՝ ծրագրի ԻԳ, որը համաձայնագիր է կնքել ՀՍՆՀ-ի հետ, շահագրգիռ հայտատուներին հրավիրում է ներկայացնելու մրցութային հայտերի կնքված փաթեթները f. Գյումրիի թիվ 38 դպրոցի կառուցման ծրագրի աշխատանքներն իրականացնելու համար:

3. Մրցութային փաստաթղթերը կարելի է ձեռք բերել ՀՍՆՀ գրասենյակից՝ Կ. Ուլնեցու 31, 4-րդ հարկ, ծեռքբերումների վարչություն եւ f. Գյումրի, Բուլվարային 3, (դպրոցի շենք) հասցեներից, յուրաքանչյուր փաթեթի համար վճարելով 15000 դրամ անփոխհատուցելի գումար: Շահագրգիռ հայտատուները լրացուցիչ տեղեկություններ կարող են ստանալ նույն հասցեներով:

4. Հայտերն ուժի մեջ կմնան բացելուց հետո 30 օրվա ընթացքում եւ պետք է ուղեկցվեն 110000 դրամ մրցութային երաշխիքով: Հայտերը պետք է ուղարկվեն f. Գյումրի, Բուլվարային 3, (դպրոցի շենք) հասցեով, ծրագրի ԻԳ, մինչեւ 2001 թ.-ի ապրիլի 13-ը, ժամը 15-ը:

Հայտերը կբացվեն վերը նշված հասցեով, նույն օրը նշված պահին այն մասնակիցների ներկայությամբ, որոնք կցանկանան մասնակցել այդ արարողությանը:
Նախամրցութային կոնֆերանսը կհրավիրվի ՀՍՆՀ գրասենյակում 2001 թ. ապրիլի 9-ին, ժամը 16-ին:

5. Ուշացված հայտերը կվերադարձվեն հայտատուներին չբացված վիճակում:

Երեւանի Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքի առաջին ատյանի դատարանում է գտնվում խաղաղացուցիչ Արմինե Հմայակի Կարապետյանի դիմումը (խաղադրը) նրա ամուսնուն՝ Նելսոն Ռաֆիկի Սահակյանին (հասցեն՝ Սրաբկիրի 9r. Արծրունու 28/44) անհայտ բացակայող ճանաչելու պահանջով:

Խնդրվում է կազմակերպություններին եւ խաղաղացուցիչներին, ովքեր տեղեկություն ունեն հիշյալ անձի մասին, հայտնել Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքի առաջին ատյանի դատարանին (հասցեն՝ Երեւան, Մարշիրոսյան 2/ա):

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Մասիս տոբակո» հայ-հունական համատեղ ձեռնարկությունը սկսում է 2001-2002 թթ. ծխախոտի հումքի մթերման պայմանագրերի կնքումը: Ցանկացողները 10 օրվա ընթացքում դիմումները կարող են ներկայացնել «Մասիս տոբակո» ձեռնարկության մարզային գործակալություններին:

Հայտնում ենք, որ այսուհետ այն անձանցից, որոնք չեն ներկայացնի համապատասխան պայմանագիր, ծխախոտի հումք չի մթերվելու:

Միաժամանակ զգուշացնում ենք, որ հանրապետությունում հայտնվել են անձինք, որոնք առաջարկում եւ վաճառում են ծխախոտի անհայտ ծագում ունեցող սերմեր, խորհուրդ ենք տալիս նրանցից գնումներ կատարելուց զերծ մնալ:

«ՄԱՍԻՍ ՏՈԲԱԿՈ» ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅԱՆ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

CHEMONICS INTERNATIONAL INC. USAID The US Agency for International Development IDLI

United States Agency for International Development — Chemonics International — International Development Law Institute

Call for Applications for Participation in Enterprise and Investment Lawyers' Course
Monday, June 4 to Friday, July 6, 2001
Rome, Italy

The United States Agency for International Development (USAID) Armenia Rule of Law and Commerical Law Project implemented by Chemonics International, Inc., through its subcontractor, the Rome, Italy-based International Development Law Institute (IDLI), invites young law professors, government legal experts, and law practitioners to submit applications for participation in the Sixth Annual 5-week course entitled *"Enterprise and Investment Lawyers' Course"* (EILC). The course will take place from Monday, June 4 to Friday, July 6, in Rome, Italy. The course is designed to assist lawyers and advisors to governments and the business community to meet the legal challenges, which arise from complex problems associated economic restructuring. The Course focuses on investment and business entities in their three principal phases: structuring and entry into existence; maintaining, operating and governing (internal and external) and winding up. It examines the delicate balance between regulation to promote economic security and ensure fairness in the marketplace on the one hand and the needs of the entrepreneur and investor on the other.

To be eligible for admission, candidates must understand, speak and write English well enough to participate actively: and be officially nominated (not applicable for self-employed candidates).
Students are not eligible for IDLI training.

USAID Armenia Rule of Law and Commerical Law Project intends to send one or two participants from Armenia. Preference will be given to young faculty members, who will in the future use the material in teaching their courses in Armenian universities.

Candidates should submit a completed application form, which is available at the Project Office (see address below). THE DEADLINE FOR SUBMITTING COMPLETED APPLICATIONS TO OUR OFFICE IS FRIDAY, APRIL 6, 2001. After screening of the applications, short-listet candidates will be invited for interviews, during which the final participants will be selected.

For further imformation please contact:
Ms. Kristina Galstyan
Rule of Law Advisor
USAID Armenian Rule of Law and Commenrical Law Project
Chemonics International, Inc.
32 Proshian Street First Lane
375019 Yerevan, Armenia
Tel.: (3741) 54 51 21; 54 52 22; or 27 33 01
Fax: (3741) 27 17 32
E-mail: cmonic@arminco.com
Web address:
http://www.chemonics.com/armenia.htm

FINCA Armenia/job announcment.

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

FINCA
Small Loans-Big Changes

FINCA Armenia announces a new open position of Administrative Assistant/Reseptionist.
The person will be responsible for coordinating all office communications and scheduling and daily schedule of the Financial Service Officers and Auditors, and should be aware of the whereabouts of all other office staff.
Admin. Assistant also serves as a translation resource for all departments.
Requirements:

- ▼ University degree in an appropriate discipline.
- ▼ 5 years employment experience with Western Organization.
- ▼ Management experience required.
- ▼ Computer literacy. Experience with Microsoft Word, Excel and Access.
- ▼ Fluency in Russian, Armenian and English.

Submit your resumes to FINCA Armenia office.
Our address is: Movses Khorenatsy 28.
Deadline: March 23, 2001

@rminco Global Telecommunications
ԻՆՏԵՐՆԵՏ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ «ԻՆՏԵՐՆԵՏ» ԱՐՃԱՐԱՆՈՒՄ: Խանջյան 50: Հեռ. 575823:

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 13. 03. 2001 Գինը՝ 100 դրամ